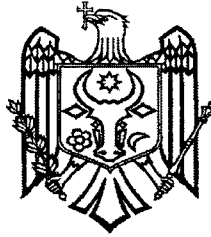

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 76-84-88; Fax: (022) 66-05-89

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, мун. Кишинэу, ул. Теилор 4,
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Тел. (022) 76-84-88; Факс: (022) 66-05-89

No 1-3575-177 din 19.02.17

La № _____ din _____

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Domnului Alexandru Tănase
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28, MD-2004**

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Vă expediem sesizarea despre verificarea constituționalității art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Anexă:

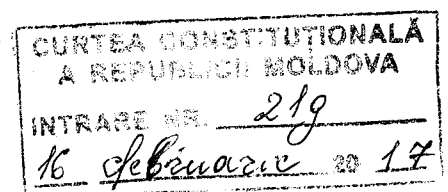
- Actul de sesizare, pe *42* file;
 - Copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova în vederea verificării constituționalității art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, pe *11* file;
 - Copia încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 ianuarie 2017, pe *19* file;
 - Copia încheierii Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 2017 privind admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe *3* file;
- Cu înalte considerațiuni,

Judecătorii Curții de Apel Chișinău

Iurie Iordan

Gheorghe Iovu

Maria Negru

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 76-84-88; Fax: (022) 66-05-89

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, мун. Кишинэу, ул. Теилор 4,
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Тел. (022) 76-84-88; Факс: (022) 66-05-89

№ _____ din _____ La № _____ din _____

S E S I Z A R E

Prezentată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII:

Curtea de Apel Chișinău, judecătorii Iurie Iordan, Gheorghe Iovu, Maria Negru.

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4, e-mail: cac@justice.md, tel. (022) 63-53-53; Fax: (022) 63-53-55.

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificării constituționalității art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATĂ DE CĂTRE INSTANȚA DE RECURS

1. La 01 decembrie 2016, cauza penală privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5) și art.335 alin.(1) Cod Penal a parvenit în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău prin scrisoarea Procuraturii mun. Chișinău nr. 10-1 -20/16-10656 din 01.12.2016.
2. Iar, la 28.11.2016 și la 05.12.2016 avocații Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion au înaintat la judecătorul de instrucție plângere împotriva ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016, solicitând declararea nulă a acesteia.
3. În motivarea plângerii indică avocatul Emanoil Ploșniță că, la data de 25.05.2009, de către Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, a fost pornită

cauza penală, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal la plângerea cet. Mihail Decencu, directorul SA Mif, pe faptul însușirii prin înșelăciune de la întreprindere de către Felix Grincu a mijloacelor financiare în mărime de 1,2 mii. lei. în continuare, în perioada anilor 2009-2012, au mai fost pornite mai multe cauze penale, precum urmează: cauza penală nr, 2009028232, pornită la data de 01.09.2009, în baza art. 335 (1) Cod Penal, la plângerea Mălinei Nisemlat, fondator al SRL Arboris-Com, pe faptul procurării de către cet. Felix Grincu, al doilea fondator al întreprinderii, la preț diminuat autoturismul de model Toyota Land Cruiser, cu cauzarea prejudiciului SRL Arboris-Com, în valoare de circa 140 mii lei; cauza penală nr. 2009028233, pornită la data de 01.09.2009, în baza art. 335 (1) Cod Penal, pe faptul folosirii situației de serviciu de către directorul SRL Arboris-Com, Felix Grincu, care a majorat fraudulos costul final al obiectului "intrare separată" din contul majorării volumelor materialelor de construcție utilizate. La data de 24.09.2009, cauzele penale nr. 2009028232 și nr.2009028233, au fost conexate la cauza penală nr. 2009020580. Cauza penală nr. 2009028329, pornită la data de 16.11.2009, în temeiul art. 361 (2) lit. b) și d) Cod Penal, în privința factorilor de decizie ai SRL Artonș-Com, pe faptul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă diatei și eliberează de obligațiuni și anume a Acordului de colaborare și organizare a relațiilor din 29.03.2006, încheiat între Felix Grincu și Mihai Decencu.

4. Cauza penală nr. 2009028328fp6rmtâia data de 16.11.2009, în baza art. 310 (1) din Codul Penal, pe faptul falsificării probelor în procesul civil 2e-1 319/2009, de către participantul în proces Felix Grincu, care a prezentat în instanță acordul de colaborare și organizare a relațiilor din 29.03.2006, cu conținut fals. Cauzele penale nr.2009028329 și nr.2009028328 au fost conexate data de 16.11.2009 într-o singură procedură cu nr.2009028328.
5. La data de 15.12.2009, cauza penală nr. 2009028328 a fost conexată la cauza penală nr. 2009020580. Cauza penală nr.2012010100, pornită la data de 29.03.2012, în baza art.310 și 312 Cod Penal, pe faptele prezentării cu bună știință a concluziilor false de către specialist sau expert și falsificării probelor în procesul civil de către un participant. Cauza penală nr. 2012028046, pornită la data de 29.03.2012, în baza art. 190 (5) Codul Penal, pe faptele dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune în proporții deosebit de mari. La data de 29.03.2012, cauzele penale nr.2012010100 și nr.2012028046, au fost conexate la cauza penală nr. 2009020580. Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi din data de 13.03.2013, s-a dispus încetarea urmării penale pe cauza penală nr. 2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale tuturor infracțiunilor incriminate lui Grincu Felix.
6. Actualmente, la expirarea a circa 3 ani și 7 luni, prin Ordonanța procurorului General interimar, Harunjen Eduard, din data de 02 noiembrie 2016, s-a dispus anularea Ordonanței privind încetarea urmării penale în cauza nr.2009020580, emisă la 13.03.2013 de către procurorul în Procuratura muri. Chișinău, Octavian Pavlovschi; anularea Ordonanței procurorului, adjunct al mun.

Chişinău Vladimir Lupu din 04.06.2013 de respingere a plîngerii cet. Grincu Olesi de anulare a ordonanţei din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale; reluarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2009020580, cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale în continuare procurorului mun. Chişinău, Igor Popa, La data de 18 noiembrie 2016, în incinta Judecătoriei Rîşcani, prin intermediul avocatului, procurorul în Procuratura mun. Chişinău, Cazacu Victor, i-a adus la cunoştinţă ordonanţa Procurorului General interimar Eduard Harunjen din data de 02.11.2016, referitor la anularea ordonanţei privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, emisă la data de 13.03.2013 şi reluarea urmăririi penale.

7. Cu ordonanţa menţionată supra, nu este de acord, considerând-o neîntemeiată şi ilegală, prin faptul că nu corespunde procedurii prevăzute de legislaţia procesual penală şi jurisprudenţa CEDO, fiind susceptibilă nulităţii, Art.313 alin.2 pct.3 CPP oferă dreptul de a contesta ordonanţa procurorului General interimar, Eduard Harunjen din data de 02 noiembrie 2016, se regăsesc şi în pct. 5.2 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.7 din data de 04.07.2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătorului de instrucţie în procesul urmăririi penale. Totodată, ordonanţa privind anularea ordonanţei de încetare a urmăririi penale nu cade sub incidenţa prevederilor pct. 5.3 al Hotărîrii sus-nominalizate, referitor la acţiunile şi actele organului de urmărire penale care nu sunt pasibile de atacare. Potrivit ordonanţei contestate, se invocă ca temei de anulare a ordonanţei din 13.03.2013, ordonanţei din 04.06.2013 şi reluarea urmăririi penale, fapte noi, care nu au fost constatate şi analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.2012010100 şi nr.2012028046, conexate la dosarul de bază. Consideră că ordonanţa Procurorului General interimar, Eduard Harunjen, din 02 noiembrie 2016, este una neîntemeiată şi abuzivă.
8. Or, art.22 (2) Cod de Procedură Penală, expres prevede, că scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiaşi persoane pentru aceeaşi faptă, cu excepţia cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă.
9. Acest fapt este specificat şi în prevederile art.287 (4) CPP, în cazurile în care ordonanţele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă, în cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai tîrziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanţei de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire. Totodată, prin Hotărîrea Curţii Constituţionale privind excepţia de neconstituţionalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală - reluarea urmăririi penale, a fost declarat neconstituţional. Mai mult, prevederile art. 287 (1) CPP, au fost abrogate prin Legea 197 din 28.07.2016, în vigoare din data de

09.09.2016. La acest capitol, Curtea observă, de asemenea, că prevederile cuprinse la alineatul (1) al art. 287, în fapt, acordă procurorului ierarhic superior dreptul de a relua urmărirea penală oricând și în lipsa unor temeuri clar definite, care ar putea fi considerate judicioase în fiecare caz individual.

10. În acest sens, bănuiește că Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, nu a reușit să se adapteze la noile prevederi, atât timp cât anularea ordonanțelor din 13.03.2013 și 04.06.2013, a avut loc în lipsa unor temeuri clare. În Hotărârea menționată supra, Curtea Constituțională, a conchis că articolul 21 din Constituție garantează principiul prezumției nevinovăției persoanei, potrivit căruia orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa nu va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. Curtea reține că garanțiile instituite prin articolul 21 din Constituție încorporează și dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă (principiul non bis in idem).

11. Așadar, în procedura penală națională principiul prezumției nevinovăției, va fi aplicat dacă anterior persoana a avut calitatea de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru o faptă care ulterior a devenit obiectul unei urmăriri penale sau examinări judiciare repetate. Curtea reține că principiul non bis in idem impune autorităților publice competente nu doar interdicția de a judeca repetat o persoană, dar și interdicția de a urmări penal de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă. Curtea menționează că pronunțarea și intrarea în vigoare a unei sentințe judecătorești sau emiterea unei hotărâri de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăriri penale împiedică reluarea urmăriri penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași faptă săvârșită de aceeași persoană. Cu privire la lipsa faptelor noi sau recent descoperite, indică că, situațiile de excepție, enunțate cu titlu de principiu în partea generală a Codului de procedură penală, sunt transpuse în art. 287 alin. (4), care stabilește că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăriri penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăriri penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăriri precedente a afectat hotărârea respectivă.

12. Relevante în contextul celor sus-menționate, sunt și prevederile pct.5.5 ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție, în procesul de urmărire penală, nr.7 din 04.07.2005, cu modificările efectuate prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.12 din 24.12.2010, care se rezumă la următoarele: ordonanțele de încetare a urmăriri penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate, cu reluarea urmăriri penale, doar în cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat ordonanța atacată. Fapte noi, constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței

atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă. Fapte recent descoperite, sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce îi era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.

13. Raportînd motivele invocate în ordonanța contestată, la prevederile legale suscitute și prevederile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, constată că, ordonanța din 02 noiembrie 2016, nu conține fapte noi sau recent descoperite, care ar permite reluarea urmăririi penale. Cu titlu de fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.2012010100 și nr. 2012028046, conexe la dosarul de bază, se invocă următoarele: la momentul investigării infracțiunilor prevăzute de art. 190 (5), 310 (1) și 312 (1) Cod Penal, ce țin de intenția și acțiunile de însușire a surselor financiare de la SA "Mif" și Mihail Decencu, prin falsificarea de documente, prezentarea cu bună-știință a concluziilor false ale expertului în raport cu imobilul din str. Calea Orheiului 115, de-facto proprietarul Igor Ceabaniuc la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare nu a primit careva sume bănești, incluse în contract, iar imobilul în litigiu în repetate rînduri a fost înstrăinat unor persoane din anturajul lui Felix Grincu. Circumstanțele invocate, nu sunt noi și mai mult ca atît recent descoperite, atît timp cît acestea au avut loc în perioada anilor 2005-2010. Între SA Mif, în calitate de Arendaș și Ceabaniuc Igor, în calitate de Arendator, a fost încheiat un contract de arendă a terenului cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 115. Responsabilitatea pentru arendarea de către SA Mif a terenului cu suprafața de 0,389 ha, de la Ceabaniuc Igor, o poartă arendașul. La momentul încheierii contractului de arendă, director al SA "Mif", era dl. Decencu Mihail, care respectiv, a semnat contractul de arendă. În anul 2006 SA Mif a fost reorganizată prin separare, cu fondarea unei întreprinderi noi și anume SRL Arboris-Com, la care s-a separat ca asociat Grincu Felix, împreună cu o parte din activele SA "Mif", conform Acordului din 29 martie 2006. Potrivit pct. 2.1.1. al Acordului, părțile au convenit că construcția nefinalizată identificată prin nr. cadastral 010040501701, amplasată pe terenul cu suprafața de 0,389 ha, situată pe str. Calea Orheiului 115, să fie împărțită în mod egal de ambele părți. Totodată, prin pct. 2.1.2 al Acordului, părțile au convenit că, în contul cotei-părți ce-i revenea lui Grincu Felix, asupra apartamentului nr. 14 din str. Drumul Crucii 94, SA "Mif" s-a obligat să-i transmită cota-parte a sa din imobilul stipulat în pct.2.1.1. Mai mult ca atît, potrivit Hotărîrii Judecătoriei Economice de circumscripție din 07.10.2008, care este irevocabilă, s-a dispus transmiterea în proprietate lui Grincu Felix, construcția nefinalizată cu nr. cadastral 010040501701, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea

J

Orheiului 15. Ulterior rămânerii irevocabile a hotărîrii judecătorești, Grincu Felix a înstrăinat această construcție unei întreprinderi, care a privatizat terenul aferent. Astfel, Grincu Felix, nu a fost parte a nici unui contract, cu implicarea lui Ceabaniuc Igor și careva surse financiare, nu a însușit, deoarece ultimul a interacționat exclusiv cu factorii de decizie a SA Mif și anume Decencu Mihail. Toate pretențiile invocate de Ceabaniuc Igor, au fost obiectul cercetărilor penale încă în anul 2011, atunci cînd Ceabaniuc, i-a fost refuzată pornirea urmăririi penale, dat fiind faptul că circumstanțele menționate, nu s-au regăsit în nici o componentă de infracțiune a Codului penal al RM.

14. În contextul celor expuse, obiectiv se impune concluzia că circumstanțele invocate de Ceabaniuc Igor, nu sunt fapte noi sau recent descoperite și astfel, nu pot servi ca temei pentru anularea ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale. La data de 31.05.2013 și 22.10.2013, pe semnele infracțiunilor prevăzute de art.310 (1) și respectiv 3521 Cod Penal, au fost pornite cauzele penale, care au fost ulterior conexe într-o procedură unică cu nr.2013070222, prin care se învinuiesc că Grincu Felix și Grincu Olesi, la data de 21.01.2013, cunoscând cu certitudine că hotărîrea judecătorească din 11.11.2011 a Judecătoriei Rîșcani, a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, au prezentat-o Judecătoriei Briceni și astfel, au prezentat instanței judecătorești declarații necorespunzătoare adevărului, care au avut ca efect aplicarea sechestrului pe bunurile SRL "Elitprim Construct".

15. Aceste circumstanțe nu constituie fapte noi în sensul prevederilor art. 287 alin. (4) CPP al RM. Or, așa-numitele fapte noi, nu sunt relevante pentru urmărirea penală în cauza penală nr. 2009020580 și mai mult ca atît, că imputările aduse lui Grincu Felix, sunt obiectul altei cauze penale, care actualmente este judecată de către Curtea de Apel Bălți. În contextul învinuirii aduse lui Grincu Felix, precum că a prezentat hotărîrea judecătorească din 11.11.2011, cunoscând despre faptul că aceasta a fost casată, esențial este de menționat că, aceste circumstanțe nu afectează desfășurarea urmăririi penale pe cauzele penale nr. 2012010100 și nr. 2012028046, conexe la dosarul de bază. Copie de pe hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 11.11.2011, nu i se poate atribui calitatea de declarație necorespunzătoare adevărului. Or, la data de 11.11.2011, Judecătoria Rîșcani a pronunțat această hotărîre, fiind plasată inclusiv pe site-ul instanței judecătorești. Este notoriu că, înscrisul prezentat pentru confirmarea unor circumstanțe relevante la soluționarea cauzei sau în vederea producerii unor efecte juridice, urmează obligatoriu, a fi autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare. Copia hotărîrii Judecătoriei Rîșcani din 11.11.2011, nu a fost autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare și nu a fost prezentată ca un înscris în vederea producerii consecințelor juridice - emiterea încheierii de asigurare a acțiunii. Astfel, autorul ordonanței contestate invocă că Grincu Felix a prezentat declarații necorespunzătoare adevărului, deoarece prin sentința Judecătoriei Briceni din 21.04.2015, procesul penal în privința lui Grincu Felix în baza art.3521 Cod Penal, a fost încetat pe motive de nereabilitare, urmare a intervenirii termenului de prescripție. La acest capitol, petentul Decencu Mihail,

a omis să comunice organului de urmărire penală, faptul că această sentință nu este definitivă, deoarece ea a fost contestată cu apel și cauza penală nr. 2013070222, se află pe rolul Curții de Apel Bălți. În ipoteza în care, ar fi existat un act în confirmarea faptului că Grincu Felix, a prezentat instanței judecătorești declarații care nu corespund adevărului, aplicabile în acest sens sunt prevederile art.7 alin. (2) CP al RM, care stipulează că, nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă. Concluzionează că ordonanța din 02 noiembrie 2016, este nemotivată și efectiv, urmează a fi declarată nulă.

- 16.Or, potrivit prevederilor art. 255 (2) CPP, statul prin intermediul organelor de urmărire penală are obligația pozitivă, în desfășurarea procesului penal să motiveze actele emise, în speță ordonanța din data de 02 noiembrie 2016. Prin anularea neîntemeiată a ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Practica CEDO confirmă că dreptul la un proces echitabil, este aplicabil atât pe parcursul judecării cauzei de către o instanță competentă, cât și tuturor procedurilor prealabile, în speță - urmărirea penală. Curtea reiterează că dreptul la un proces echitabil garantat de articolul 6 §1 din Convenție enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, printre altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Savinskiy v. Ucraina, cererea nr, 6965/02, § 25-27, 28 februarie 2006). În cauza Savinskiy v. Ucraina, Curtea a constatat, în unanimitate, violarea dreptului la un proces echitabil, deoarece prin casarea unei hotărâri judecătorești definitive printr-o procedură nelimitată în timp, lansată de procuror, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice. Curtea a notat că autoritățile nu au prezentat argumente suficiente care ar justifica casarea sentinței irevocabile, în speță, Procurorul General interimar, dl. Harunjen Eduard, a invocat ca fapte noi sau recent descoperite, circumstanțe care nu sunt relevante pentru caz și mai mult ca atât sunt obiectul altor cauze penale și civile. Ordonanța contestată, poartă un caracter vag și insuficient pentru a decide anularea Ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix. Or, reluarea urmăririi penale la expirarea a 3 ani și 7 luni, reprezintă o situație excepțională și astfel, faptele noi sau recent descoperite, ar trebui să ofere o răsturnare de situație în cauza penală, deoarece simpla invocare a acestora, nu constituie temei de reluare a urmăririi penale. Așa-numitele fapte noi ar trebui să aibă un impact puternic asupra circumstanțelor cauzei penale, să ofere răspunsuri la chestiunile care nu au fost soluționate sau în alt mod să convingă că totuși învinuirea adusă lui Grincu Felix în anul 2009, este una întemeiată și urmărirea penală urmează a fi reluată.
- 17.Argumentul invocat în Ordonanța din 02 noiembrie 2016, referitor la faptul că actele de dispoziție privind respingerea plângerilor părților, nu constituie impediment pentru reluarea urmăririi penale, nu are nici o încadrare logică. Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, era obligat la indicarea faptelor

noi sau recent descoperite care ar justifica reluarea urmăririi penale, acestea fiind unicele temeuri de anulare a ordonanței de încetare din 13.03.2013 și reluare a urmăririi penale. Lipsa unor fapte noi sau recent descoperite, nu face altceva, decât să întărească temeinicia și legalitatea Ordonanței din 13.03.2016. Or; autorul ordonanței din 02 noiembrie, nu era ținut să înlăture toate impedimentele depistate, ci să justifice necesitatea reluării urmăririi penale. Totodată, relevant este că, hotărârea CEDO în cazul Nikitin vs. Russia, nu are relevanță în speța dată, ea referindu-se la redeschiderea dosarelor penale cu aplicarea articolul 4 §2 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în cauza Nikitin vs. Russia, Curtea, constată că cerințele de securitatea juridică nu sunt absolute și în cauzele penale urmează a fi luat în calcul prevederile articolul 4 §2 din Protocolul nr.7 la Convenția europeană a drepturilor Omului, care nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Simpla invocare a unei hotărâri CEDO în lipsa faptelor noi sau recent descoperite sau a unui viciu fundamental, care ar putea să afecteze hotărârea pronunțată, nu servește ca temei pentru reluarea urmăririi penale în cauza penală în privința lui Grincu Felix. În temeiul celor invocate, efectiv urmează a fi anulată Ordonanța din 02 noiembrie 2016 și în partea ce ține de anularea Ordonanței procurorului adjunct al procuraturii mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 04.06.2013, prin care a fost respinsă plîngerea cet. Olesi Grincu, privind dezacordul cu motivele încetării urmăririi penale. Prin urmare, ordonanța Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02 noiembrie 2016, privind anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale, anularea ordonanței din 04.06.2013 și reluarea urmăririi penale, este vădit neîntemeiată și urmează a fi anulată.

18. Ulterior, la 08.12.2016 și la 20.12.2016, avocații Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion au înaintat cereri prin care solicită declararea nulă a ordonanței cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de procurorul general interimar, precum și să fie declarate nule toate acțiunile efectuate în cadrul cauzei penale nr.2009020580, petrecute după emiterea ordonanței cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de procurorul general interimar.
19. Astfel, indică avocatul Emanoil Ploșnița că, desfășurarea procesului penal, a avut loc cu încălcarea prevederilor legale imperative. Potrivit prevederilor art.251 alin. (1) CPP al RM, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluia act. Urmărirea penală în cauza penală privind învinuirea lui Grincu Felix, a fost "pornită" prin ordonanța Procurorului General interimar Eduard Harunjen din data de 02.11.2016. Această ordonanță, este ilegală, abuzivă și nemotivată și nu poate sta la baza acuzării lui Grincu Felix, în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.190 (5) și 335 (1) Cod Penal.

Indică că urmărirea penală în privința lui Grincu Felix, a fost încetată prin Ordonanța din 13.03.2013. Urmărirea penală în privința lui Grincu Felix a fost încetată din lipsa elementelor constitutive al infracțiunilor imputate și expres din motivul că raporturile dintre Grincu Felix, presupusa parte vătămată Decencu Mihail și Societatea pe Acțiuni "Mif" poartă un caracter civil și au fost soluționate de către instanțele judecătorești competente. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, s-a stabilit că în conformitate cu prevederile pct. 2.1.7. al Acordului din 29.03.2006, părțile, în speță Grincu Felix, Decencu Mihail, SRL "Arboris-Com" și SA "Mif", au convenit ca lucrările de construcție-montaj a peretelui de sprijin la hotar cu SA "Tehnovin" să fie executate de Partea 1, reprezentată de Grincu Felix sau SRL "Arboris-Com", iar partea 2, reprezentată de SA "Mif", să compenseze în limita a 50% cheltuielile real suportate, în baza documentelor financiar - contabile.

20. De asemenea, instanța a stabilit că, conform Extrasului din contul contabil 121.1 și facturilor fiscale anexate, cheltuielile suportate de SRL "Arboris-Com" la construcția peretelui de sprijin sus-menționat, constituie 892 695, 48 lei, care potrivit pct. 2.1.7., urmează să fie suportate în mod egal ce către ambele părți, adică câte 446 347, 74 lei de către fiecare parte. Respectiv, prin Hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, s-a dispus: "se încasează de la SA "Mif" în beneficiul lui Grincu Felix suma de 446 347, 74 lei." Hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009 a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Economice din 15.12.2009 și Decizia Curții Supreme de Justiție din 20.05.2010 și este irevocabilă. Mai mult ca atât, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22.07.2010, cererea de revizuire declarată de SRL "Arboris-Com", dna Malina Nisenblat în interesele proprii și în interesele SRL "Arboris-Com" și cererea de alăturare la revizuire depusă de SA "Mif, împotriva Deciziei Colegiului Economic lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2010, a fost declarată inadmisibilă.
21. La data de 12.10.2016, Decencu Mihail și Igor Ceabaniuc, au depus plângeri privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2009020580, emisă la 13.03.2013 de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi.
22. La data de 02.11.2016, prin ordonanța sa, Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, a dispus anularea Ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza nr. 2009020580 emisă la data de 13.03.2013 de către procurorul în procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi, anularea ordonanței procurorului, adjunct al mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 04.06.2014 de respingere a plîngerii cet. Olesi Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale în continuare procurorului mun. Chișinău, Igor Popa.
23. Ulterior, prin Ordonanța de completare a învinuirii din 29.11.2016, lui Grincu Felix i-au fost imputate comiterea aceluiași infracțiuni și anume faptul însușirii prin înșelăciune a mijloacelor financiare în mărime de 286 436, 90 lei, conform

indiciilor infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod Penal și faptul procurării la preț diminuat a automobilului de model Toyota Land Cruiser, conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 335 (1) Cod Penal. În această ordine de idei, conchide că, pretinsa învinuire adusă lui Grincu Felix, precum că a însușit de la Decencu Mihail suma de 286 436, 90 lei și a înstrăinat la preț diminuat automobilul de model Toyota Land Cruiser, se regăsește în hotărârea Judecătoriai Economice de Circumscripție sus-menționate, care este irevocabilă. De facto, prin învinuirea adusă, acuzatorul de stat încearcă să dea o nouă apreciere unui raport juridic civil, care a fost soluționat cu circa 6 ani în urmă, fapt inadmisibil. Art. 22 (2) Cod de Procedură Penală, expres prevede, că scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă. Situațiile de excepție, enunțate cu titlu de principiu în partea generală a Codului de procedură penală, sunt transpuse în art. 287 alin (4), care stabilește că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă.

24. Relevante, sunt și prevederile pct. 5.5 ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție, în procesul de urmărire penală nr. 7 din 04.07.2005, cu modificările efectuate prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 12 din 24.12.2010, care se rezumă la următoarele: ordonanțele de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate, cu reluarea urmăririi penale, doar în cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat ordonanța atacată. Fapte noi, constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă. Fapte recent descoperite, sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Raportând motivele invocate în ordonanța din 02 noiembrie 2016, la prevederile legale sus-citate și prevederile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, constată că, această Ordonanță, nu conține fapte noi sau recent descoperite, care ar permite reluarea urmăririi penale. Cu titlu de fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr. 2012010100 și nr. 2012028046, anexate la dosarul de bază, se invocă următoarele: La momentul investigării infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și 310 alin. (1) și 312 alin. (1) Cod Penal, ce țin de intenția și acțiunile de însușire a surselor financiare de la SA "Mif" și Mihail

62

Decencu, prin falsificarea de documente, prezentarea cu bună-știință a concluziilor false ale expertului în raport cu imobilul din str. Calea Orheiului 115, de facto proprietarul Igor Geabaniuc la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare nu a primit careva sume bănești, incluse în contract, iar imobilul în litigiu în repetate rânduri a fost înstrăinat unor persoane din anturajul lui Felix Grincu. Circumstanțele invocate, nu sunt noi și mai mult ca atât recent descoperite, atât timp cât acestea au avut loc în perioada anilor 2005-2010. Între SA "Mif", în calitate de Arendaș și Geabaniuc Igor, în calitate de Arendator, a fost încheiat un contract de arendă a terenului cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 115. Responsabilitatea pentru arendarea de către SA "Mif" a terenului cu suprafața de 0,389 ha, de la Ceabaniuc Igor, o poartă arendașul. La momentul încheierii contractului de arendă, director al SA "Mif", era Decencu Mihail, pare respectiv, a semnat contractul de arendă. În anul 2006, SA "Mif", a fost reorganizată prin separare, cu fondarea unei întreprinderi noi și anume SRL "Arboris-Com", la care s-a separat ca asociat Grincu Felix, împreună cu o parte din activele SA "Mif", conform Acordului din 29 martie 2006. Potrivit pct.2.1.1 al Acordului, părțile au convenit că construcția nefinalizată identificată prin nr. cadastral 010040501701, amplasată pe terenul cu suprafața de 0,389 ha, situată pe str. Calea Orheiului 115, să fie împărțită în mod egal de ambele părți. Totodată, prin pct. 2.1.2 al Acordului, părțile au convenit că, în contul cotei-părți ce-i revenea lui Grincu Felix asupra apartamentului nr. 14 din str. Drumul Crucii, 94, SA SA "Mif" s-a obligat să-i transmită cota-parte a sa din imobilul stipulat în pct. 2.1.1. Mai mult ca atât, potrivit Hotărîrii Judecătorei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, care este irevocabilă, s-a dispus transmiterea în proprietate lui Grincu Felix, construcției nefinalizate cu nr. cadastral 010040501701, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 15. Astfel, Grincu Felix, nu a fost parte a nici unui contract, cu implicarea lui Ceabaniuc Igor și careva surse financiare, nu a însușit, deoarece ultimul a interacționat exclusiv cu factorii de decizie a SA "Mif" și anume Decencu Mihail. Toate pretențiile invocate de Ceabaniuc Igor, au fost obiectul cercetărilor penale încă în anul 2011, atunci când dlui Ceabaniuc, i-a fost refuzată pornirea urmăririi penale, dat fiind faptul că circumstanțele menționate, nu s-au regăsit în nici o componentă de infracțiune a Codului Penal al RM. În contextul celor expuse, obiectiv se impune concluzia că, circumstanțele invocate de Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, nu sunt fapte noi sau recent descoperite și astfel, nu constituiau temei pentru anularea ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale. La data de 31.05.2013 și 22.10.2013, pe semnele infracțiunilor prevăzute de art. 310 (1) și respectiv 3521 Cod Penal, au fost pornite cauzele penale, care au fost ulterior conexe într-o procedură unică cu nr. 2013070222, prin care se învinuiesc că Grincu Felix și Grincu Olesi, la data de 21.01.2013, cunoscând cu certitudine că hotărîrea judecătorească din 11.11.2011 a Judecătorei Rîșcani, a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, au prezentat-o Judecătorei Briceni și astfel, au prezentat instanței judecătorești declarații necorespunzătoare

adevărului, care au avut ca efect aplicarea sechestrului pe bunurile SRL "Elitprim Construct". Aceste circumstanțe nu constituie fapte noi în sensul prevederilor art. 287 alin. (4) CPP al RM. Or, așa-numitele fapte noi, nu sunt relevante pentru urmărirea penală în cauza penală nr.2009020580 și mai mult ca atît, că imputările aduse lui Grincu Felix, sunt obiectul altei cauze penale, care actualmente este judecată de către Curtea de Apel Bălți. În contextul învinuirii aduse lui Grincu Felix, precum că a prezentat hotărîrea judecătorească din 11.11.2011, cunoscând despre faptul că aceasta a fost casată, menționează că, aceste circumstanțe nu afectează desfășurarea urmării penale pe cauzele penale nr. 2012010100 și nr. 2012028046, conexe la dosarul de bază. Copii de pe hotărîrea Judecătoriai Rîșcani din 11.11.2011, nu i se poate atribui calitatea de declarație necorespunzătoare adevărului. Or, la data de 11.11.2011, Judecătoria Rîșcani a pronunțat aceasta hotărîre, fiind plasată inclusiv pe site-ul instanței judecătorești. Este notoriu că, înscrisul prezentat pentru confirmarea unor circumstanțe relevante la soluționarea cauzei sau în vederea producerii unor efecte juridice, urmează obligatoriu, a fi autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare. Copia hotărîrii Judecătoriai Rîșcani din 11.11.2011 nu a fost autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare și nu a fost prezentată ca un înscris în vederea producerii consecințelor juridice - emiterea încheierii de asigurare a acțiunii. Astfel, autorul ordonanței din 02.11.2016, invocă că Grincu Felix a prezentat declarații necorespunzătoare adevărului, deoarece prin Sentința Judecătoriai Briceni din 21.04.2015, procesul penal în privința lui Grincu Felix în baza art. 3521 Cod Penal, a fost încetat pe motive de nereabilitare, urmare a intervenirii termenului de prescripție. La acest capitol, petentul Decencu Mihail, a omis să comunice organului de urmărire penală, faptul că această sentință nu este definitivă, deoarece ea a fost contestată cu apel și cauza penală nr. 2013070222, se află pe rolul Curții de Apel Bălți. În ipoteza în care, ar fi existat un act în confirmarea faptului că Grincu Felix, a prezentat instanței judecătorești declarații care nu corespund adevărului, aplicabile în acest sens sunt prevederile art. 7 (2) CP, care stipulează că: "Nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă". Astfel, conchide că, nici o faptă nouă sau recent descoperită nu a fost invocată de acuzatorul de stat, la soluționarea plîngerilor lui Decencu și Ceabaniuc.

25. Mai mult ca atît, însăși preținșii petiționari, nu au invocat în plîngerile lor, fapte noi, recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar servi temei legal pentru reluarea urmării penale în privința lui Grincu Felix. De facto, petiționarii, prin înaintarea plîngerilor din 12.10.2016, încearcă să facă o reevaluare a probelor și întreprind o tentativă de revizuire a hotărîrilor judecătorești irevocabile, încălcînd astfel securitatea raporturilor juridice. Consideră că ordonanța din 02 noiembrie 2016 este nemotivată, nu conține circumstanțe noi sau recent descoperite și efectiv, nu poate sta la baza reluării urmării penale în privința lui Grincu Felix. Or, potrivit prevederilor art.255 (2) CPP, statul prin intermediul organelor de urmărire penală are obligația pozitivă,

în desfășurare procesului penal să motiveze actele emise, în speță ordonanța din data de 02 noiembrie 2016. Ordonanța din 02.11.2016 a fost emisă de Procurorul General interimar cu depășirea împuternicirilor acordate de legislația procesual penală. Aplicabile în acest sens sunt prevederile art. 287 alin. (2) CPP, care prevăd că: "reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire". Astfel, Procurorul General interimar Eduard Harunjen și alți procurori în limita competenței care le revin și în conformitate cu prevederile legale citate supra, aveau dreptul doar de a interveni cu un demers către judecătorul de instrucție, solicitând reluarea urmăririi penale în speța dată. Soluția vis-a-vis de reluarea urmăririi penale, urma a fi dată de judecătorul de instrucție și nu de procuror, care avea doar atribuția de a înainta un demers și a motiva solicitarea privind reluarea urmăririi penale. Legiuitorul, la acest capitol a operat modificări în scopul excluderii reluării arbitrare și abuzive a urmăririi penale, aceasta fiind dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție. Mai mult ca atât, legiuitorul, prin modificarea art. 287 alin. (2) CPP al RM, la data de 09.09.2016, a ținut să aplice în practică principiul potrivit căruia riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de stat, iar corectarea acestuia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite reluarea urmăririi penale doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența judecătorului de instrucție trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției sau viciile depistate, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a cauzei. Specifică că Ordonanța din 02.11.2016 privind reluarea urmăririi penale, este lovită de nulitate absolută din momentul emiterii, nu produce efecte juridice și efectiv toate "acțiunile de urmărire penală" după data de 02.11.2016, sunt nule. Reluarea urmăririi penale a avut loc cu încălcarea art.6§1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și art. 4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, deoarece prin anularea ilegală și abuzivă a ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Practica CEDO confirmă că dreptul la un proces echitabil, este aplicabil atât pe parcursul judecării cauzei de către o instanță competentă, cât și tuturor procedurilor prealabile, în speță - urmărirea penală. Curtea reiterează că dreptul la un proces echitabil garantat de articolul 6 § 1 din Convenție enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, printre altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Savinskiy vs Ucraina, cererea nr. 6965/02, 25-27, 28 februarie 2006). în cauza Savinskiy v. Ucraina, Curtea a constatat, în unanimitate, violarea dreptului la un proces echitabil, deoarece prin casarea unei hotărâri judecătorești definitive printr-o procedură nelimitată în timp,

15

lansată de procuror, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice. Curtea a notat că autoritățile nu au prezentat argumente suficiente care ar justifica casarea sentinței irevocabile, în speță, Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, a invocat ca fapte noi sau recent descoperite, circumstanțe care nu sunt relevante pentru caz și mai mult ca atât sunt obiectul altor cauze penale și civile. Or, reluarea urmăririi penale la expirarea a 3 ani și 7 luni, reprezintă o situație excepțională și astfel, faptele noi sau recent descoperite, ar trebui să ofere o răsturnare de situație în cauza penală, deoarece simpla invocare a acestora, nu constituie temei de reluare a urmăririi penale.

26. Așa-numitele fapte noi ar trebui să aibă un impact puternic asupra circumstanțelor cauzei penale, să ofere răspunsuri la chestiunile care nu au fost soluționate sau în alt mod să convingă că totuși învinuirea adusă lui Grincu Felix în anul 2009, este una întemeiată și urmărirea penală urmează a fi reluată. Argumentul invocat în Ordonanța din 02 noiembrie 2016, referitor la faptul că actele de dispoziție privind respingerea plîngerilor părților, nu constituie impediment pentru reluarea urmăririi penale, nu are nici o încadrare juridică și logică. Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, era obligat la indicarea faptelor noi sau recent descoperite care ar justifica reluarea urmăririi penale, acestea fiind unicele temeiuri de anulare a ordonanței de încetare din 13.03.2013 și reluare a urmăririi penale. Lipsa unor fapte noi sau recent descoperite, nu face altceva, decât să întărească temeinicia și legalitatea Ordonanței din 13.03.2016. Or, autorul ordonanței din 02 noiembrie, nu era ținut să înlăture toate impedimentele depistate, ci să justifice necesitatea reluării urmăririi penale. Simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reluare a urmăririi penale, unica derogare, potrivit prevederile legale citate supra, constă în existența faptelor noi sau recent descoperite. În temeiul celor invocate, efectiv constată violarea flagrantă a dreptului la un proces echitabil prin încălcarea de către procuror a principiului securității raporturilor juridice stabilite în hotărâri judecătorești irevocabile, încă în anul 2008-2013. Potrivit art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat. Totodată, Curtea menționează că, aceste dispoziții nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată și nu se admite nici o derogare de la aceste prevederi. Astfel, principiul dat se referă nu doar la dreptul persoanei de a nu fi judecat de două ori pentru aceeași faptă, dar și la dreptul acesteia de a nu fi urmărită de două ori pentru aceeași faptă de organele de urmărire penală. În acest context, reieșind din jurisprudența CEDO (cauza Zolotuhin vs Rusia), Curtea statuează că art.4 al Protocolului nr.7 trebuie să fie înțeles în sensul că interzice urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o a doua „infracțiune” în măsura în care

aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sînt în mod substanțial aceleași. CEDO definește că faptele identice sunt faptele care constituie un ansamblu de circumstanțe concrete, care implică de fapt același inculpat și care sînt indisolubil legate între ele în timp și în spațiu, a căror, existență trebuie să fie demonstrată, în scopul de a se putea iniția urmărirea penală ori spre a se ajunge la o condamnare a autorului acestora. Acuzațiile aduse lui Grincu Felix prin actul de învinuire sunt exact același ca și în anul 2009. Astfel, atît timp cît reluarea urmării penale este ilegală, conform criteriile expuse supra, instanța de judecată, este ținută la aplicarea prevederilor art. 22 (2) CPP, care stipulează în mod expres că, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmării penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă." Organul de urmărire penală, precum rezultă și din materialele cauzei, nu a invocat descoperirea de fapte noi, recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

27. Subsecvent, la data de 05 decembrie 2016, avocatul Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix a înaintat cerere prin care susține contestația înaintată de avocatul Emanoil Ploșnița și a solicită admiterea acestei din mai multe considerente.
28. Astfel, în motivarea poziției sale indică avocatul Ion Cerga că, cauza penală nr.2009020580 a fost pornită la data de 25.05.2009 pe indicele infracțiunii prevăzute de alin.(5) art.190 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028232 în baza prevederilor al. (1) art. 335 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028233 în baza prevederilor al. 1 art.335 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028329 în baza prevederilor lit. b), d) alin.(2) art.361 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028328 în baza prevederilor alin.(1) art.310 CP. La data de 16.11.2009, cauzele penale nr.2009028328, nr.2009028329 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580. La data de 21.09.2010, cauza penală nr.2009020580 a fost clasată în baza prevederilor al.3 art.275 CPP, iar, la data de 18.05.2011, ordonanța de clasare a fost anulată de către Prim-adjunct procurorului General cu dispunerea reluării urmării penale. La data de 18.01.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.201201010 în baza prevederilor art.310 CP. La data de 29.03.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.2012028046 în baza prevederilor art.312 CP. La data de 29.03.2012, cauza penală nr.201201010 și nr.2012028046 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580. La data de 02.04.2012, Felix Grincu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii al.5 art.190 CP. La data de 08.08.2012, procurorul V. Plugaru a emis ordonanța de încetare a urmării penale în cauza nr.2009020580 din motivul lipsei a elementelor constitutive ale vreunei infracțiuni. Totodată, a fost dispusă disjungerea într-o procedură separată din cauza penală a materialelor privind pretinsele fapte de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces, declarații mincinoase,

determinarea la depunerea declarației mincinoase, la formularea de concluzii false de către expert, precum și de confecționarea, deținerea și folosirea a documentelor oficiale false, cu restituirea corpurilor delictive necesare pentru efectuarea expertizei informaționale. La data de 12.09.2012, prin ordonanța procurorului General ordonanța de încetare a urmăririi penale din 08.08.2012 în cauza penală nr.2009020580 a fost anulată. La data de 13.03.2013, prin ordonanța procurorului O. Pavlovshi a fost dispusă încetarea urmăririi penale nr.2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Prin ordonanța din 04.06.2013, emisă de către procurorul adjunct al mun. Chișinău V. Lupu s-a respins plângerea cet. O. Grincu depusă împotriva ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin încheierea judecătoreiei Centru, mun. Chișinău nr.10-133/13 din 17.06.2013, s-a respins plângerea petiționarului O. Grincu, fiind menținute ordonanța privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 din 13.03.2013 și ordonanța din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu în penală nr.2009020580. Prin încheierea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 06.08.2013, s-a dispus respingerea plîngerii părții vătămate depusă împotriva ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi și a ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din nr.lre-32/14 din 05.02.2014, s-a dispus respingerea recursului în anulare depus de către partea vătămată M. Decencu împotriva încheierii judecătoreiei Rîșcani din 06.08.2013.

- 29. La data de 31.05.2013, a fost pornită urmărirea penală nr.2013070222 în baza alin.(1) art.310 CP.
- 30. Iar, la data de 22.10.2013, a fost pornită cauza penală nr.2013070475 pe semnele infracțiunii prevăzute de art.3521 CP. La data de 22.10.2013, cauza penală nr.2013070222 și nr.2013070475 au fost conexe într-o cauză penală nr.2013070222. La data de 12.10.2016, partea vătămată M. Decencu și Ig. Ceabaniuc au înaintat cerere privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, invocând fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.201201010 și nr.2012028046.
- 31. Prin ordonanța din 02.11.2016 a procurorului General-interimar E. Harunjen, s-a dispus anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi, anularea ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale nr.2009020580 cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale.
- 32. Consecvent, în plîngerea s-a menționat că circumstanțe și fapte noi menționate prin ordonanța din 02.11.2016, cet. Ig, Ceabaniuc a fost dus în eroare la înstrăinarea imobilului din str. Calea Orheiului 115, mun. Chișinău, neprimind

suma cuvenită de bani ce reprezintă costul terenului; sentința judecătorei or. Briceni din 21.04.2015, emisă pe cauza penală nr.2013070222, prin care s-a dispus încetarea cauzei penale pe motivul nereabilitării după învinuirea adusă în baza art.3521 CP al RM, hotărîrea judecătorei sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 25.05.2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.03.2016, prin care s-au respins pretențiile lui Felix Grincu, SRL Arboris Corn invocate față de partea, vătămată M. Decencu; decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din 10.08.2012, prin care s-au respins pretențiile F. Grincu, SRL Arboris Com împotriva SRL Eliptprim Construct, SA "Mif".

33. Astfel, petiționarul, consideră că o parte din circumstanțe și fapte presupuse noi, au apărut pînă la încetarea urmăririi penale și, despre care cel puțin partea vătămată cunoștea la momentul examinării contestațiilor acesteia în baza art.313 CPP. Sentința judecătorei or. Briceni din 21.04.2015, emisă pe cauza penală nr.2013070222, prin care s-a dispus încetarea cauzei penale pe motiv nereabilitării după învinuirea adusă în baza art.3521 CP nu este una definitivă. Potrivit al. 3 art.22 din CPP al RM, hotărîrea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărîrea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași persoană pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea pronunțată. În dosarul penal nr.2011036570 există o hotărîre judecătorească definitivă, care nu permite organului de urmărire penală să întreprindă acțiuni procesual penale în cadrul aceleiași cauze penale. Potrivit al.(4) art.287 din CPP al RM, în cazurile în, care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărîrea respectivă. Ordonanța din 02.09.2016, emisă de către procurorul General-interimar E. Harunjen este lovită de nulitate, prin urmare nu este aplicabilă prima propoziție din al.4 art.287 din CPP întru susținerea soluției privind reluarea urmăririi penale.

34. Potrivit pct. 66 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori a existat un viciu fundamental, legislatorul național a urmărit instituirea un echilibru echitabil între sarcinile procesului penal - stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții echitabile. Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual-penale, sunt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bătută, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere. Cu referire la redeschiderea urmăririi penale pe motiv că ancheta inițială nu a fost completă, în cauza Stoianova și Nedelcu vs. România, Curtea Europeană a menționat că carențele

- autorităților nu pot fi imputabile reclamantilor și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă.
35. Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 s-a declarat neconstituțional alineatul (1) al articolului 287 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Prin urmare, avînd la dispoziție încheierea judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06.08.2013, încheierea judecătorei Centru, mun. Chișinău nr.10-133/13 din 17.06.2013, decizia Curții Supreme de Justiție nr.lre-32/14 din 05.02.2014, procurorul General-interimar nu a fost în drept să dispună anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale din 13.03.2013 și a ordonanței din 04.06.2013.
 36. Totodată, ordonanța din 02.11.2016 emisă de către procurorul General-interimar E. Harunjen este lovită de nulitate prin prisma prevederilor al.2 art.287 CPP al RM, potrivit căreia: reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire. Modificările în acest sens au parvenit prin Legea nr.197 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM, intrată în vigoare la data de 09.09.2016.
 37. Potrivit pct.1 al Legii nr.197 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM, intrată în vigoare la data de 09.09.2016, alineatul 1 al art.287 din CPP, prin care procurorul dispunea de dreptul de a relua urmărirea penală a fost abrogat.
 38. În cererea privind declararea nulității ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, indică avocatul Ion Cerga că, cauza penală nr.2009020580 a fost pornită la data de 25.05.2009 pe indiciile infracțiunii prevăzute de al.5 art.190 CP al RM.
 39. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028233 în baza prevederilor al.1 art.335 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028329 în baza prevederilor lit.b), d) al.2 art.361 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028328 în baza prevederilor al.1 art.310 CP. La data de 16.11.2009, cauzele penale nr.2009028328, nr.2009028329 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580. La data de cauza penală nr.2009020580 a fost clasată în baza prevederilor al.3 art.275 CPP.
 40. Iar, la data de 18.05.2011, ordonanța de clasare a fost anulată de către prim-adjunctul procurorului General cu dispunerea reluării urmăririi penale. La data de 18.01.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.201201010 în baza prevederilor art.310 CP. La data de 29.03.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.2012028046 în baza prevederilor art.312 CP. La data de 29.03.2012, cauza penală nr.201201010 și nr.2012028046 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580.
 41. Consecvent, la data de 02.04.2012, Felix Grincu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii al.5 art.190 CP.

- 20
42. Iar, la data de 08.08.2012, procurorul V. Plugaru a emis ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza nr.2009020580 din motivul lipsei elementelor constitutive ale vreunei infracțiuni. Totodată, a fost dispusă disjungerea într-o procedură separată din cauza penală a materialelor privind pretensele fapte de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces, declarații mincinoase, determinarea la depunerea declarației mincinoase, la formularea de concluzii false de către expert, precum și de confecționarea, deținerea și folosirea a documentelor oficiale false, cu restituirea corpurilor delictive necesare pentru efectuarea expertizei informaționale. La data de 12.09.2012, prin ordonanța procurorului General ordonanța de încetare a urmăririi penale din 08.08.2012 în cauza penală nr.2009020580 a fost anulată. La data de 13.03.2013, prin ordonanța procurorului O. Pavlovshi a fost dispusă încetarea urmăririi penale nr.2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.
43. Iar, prin ordonanța emisă de către procurorul adjunct al mun. Chișinău V. Lupu s-a respins plângerea cet. O. Grincu depusă împotriva ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin încheierea judecătoreiei s. Centru mun. Chișinău nr.1 0-133/13 din 17.06.2013, s-a respins plângerea petiționarului O.Grincu, fiind menținute ordonanța privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 din 13.03.2013 și ordonanța din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V.Lupu în cauza penală nr.2009020580. Prin încheierea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 06.08.2013, s-a dispus respingerea plângerii părții vătămate depusă împotriva ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi și a ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingerea a plîngerii cet. O.Grincu de anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din nr.lre-32/14 s-a dispus respingerea recursului în anulare depusă de către partea vătămată M. Decencu împotriva încheierea judecătoreiei Rîșcani din 06.08.2013. La data de 31.05.2013, a fost pornită urmărirea penală nr.2013070222 în baza al.-l art.310 CP. La data de 22.10.2013, a fost pornită cauza penală nr.2013070475 pe semnele infracțiunii prevăzute de art.3521 CP. La data de 22.10.2013, cauza penală nr.2013070222 și nr.2013070475 au fost conexe într-o cauză penală nr.2013070222. La data de 12.10.2016, partea vătămată M. Decencu și Ig. Ceabaniuc au înaintat cerere privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, invocând fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.201201010 și nr.2012028046. Prin ordonanța din 02.11.2016 a procurorului general interimar E. Harunjen, s-a dispus anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi, anularea ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a

urmăririi penale și reluarea urmăririi penale nr.2009020580 cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale.

44. Astfel, ordonanța cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de către procuror general interimar urmează a fi declarată nulă, deoarece prin prezentul act este afectat dreptul cet. Felix Grincu de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori, avînd încălcarea gravă de către organul de urmărire penală a prevederilor al. 2 art.287 CPP și a prevederilor Hotărîrii Curții Constituționale RM nr.12 din 14.05.2015 s-a declarat neconstituțional alineatul (1) al articolului 287 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, iar în cazul declarării nule a ordonanței se va exclude urmărirea penală.
45. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 ianuarie 2017, au fost respinse ca neîntemeiate plîngerea înaintată de apărătorii inculpatului Grincu Felix Ion, avocați în bază de mandat Emanoil Ploșnița și Ion Cerga privind anularea ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 și cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintate în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) și art.335 alin. (1) Cod Penal.
46. Ne fiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, avocatul Emanoil Ploșniță în interesele lui Grincu Felix Ion a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărîri prin care a admite integral plîngerile înaintate în ordinea prevăzută de art. 313 CPP al RM.
47. Subsecvent, avocatul Emanoil Ploșniță în interesele lui Grincu Felix Ion a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.
48. În continuare, apărătorul a indicat că urmărirea penală în privința lui Grincu Felix, referitor la acuzațiile ce i se aduc, a fost pornită în anul 2009.
49. Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi din 13.03.2013, s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix, pe toate capetele de acuzare, deoarece nu s-a constatat existența elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate.
50. La data de 02.11.2016, procurorul General interimar, a anulat Ordonanța de încetare a urmăririi penale din 13.03.2013 și a dispus reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix.
51. Ordonanța Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, a fost contestată în ordinea prevăzută de art. 313 CPP.
52. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09.01.2017, plîngerea împotriva Ordonanței din 02.11.2016, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

53. Succesiv, apărarea a indicat că la emiterea Ordonanței din 02.11.2016, Procurorul General interimar Eduard Harunjen și-a depășit atribuțiile prevăzute de legislația procesual penală.
54. Mai mult, reluarea urmăririi penale în cazul încetării urmăririi penale, clasării cauzei sau scoaterii persoanei de sub urmărire penală, prin prisma art. 278 (2) CPP, poate fi dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. A aplicare a dispozițiilor art. art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, contravine exigențelor art. 114, art. 120 și 124 (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 4 și §2 din Protocolul nr. 7 al CEDO.
2. Potrivit prevederilor art. 114 din Constituția RM, justiția se desfășoară în numele legii numai de instanțele judecătorești.
3. Astfel, desfășurarea justiției reprezintă forma principală de realizare a puterii judecătorești și se exercită prin respectarea strictă a normelor de procedură reglementate de lege.
4. Doar judecătorii sunt în drept să desfășoare justiția, fiind investiți prin Constituție cu această atribuție, pe care ei o exercită în baza legii.
5. Efectiv, potrivit prevederilor art. 287 alin. (2) CPP al RM, doar judecătorul de instrucție, este în drept de a soluționa demersul procurorului privind reluarea urmăririi penale sau plîngerea împotriva Ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.
6. Exclusiv instanța judecătorească, exercită desfășurarea justiției prin judecarea demersului procurorului sau plîngerii privind reluarea urmăririi penale.
7. Or, instanța judecătorească nu poate fi substituită de Procurorul General, atât timp cât orice amestec în procesul de desfășurare a justiției, este interzis.
8. Situațiile când urmărirea penală urma a fi reluată necondiționat, la discreția procurorului, se conțineau în art. 287 alin.(1) CPP al RM, care, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale).
9. Prevederile art. 287 alin. (1) CPP al RM, au fost abrogate prin Legea nr. 197 din 28.07.2016, în vigoare din data de 09.09.2016.
10. Prin aceeași Lege, prevederile art. 287 (2) CPP, au fost modificate și cuvintele "poate fi dispusă și de judecătorul de instrucție" s-au substituit cu cuvintele "se

dispune de judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau". Legiuitorul, la acest capitol a operat modificări în scopul excluderii reluării arbitrare și abuzive a urmăririi penale, aceasta fiind dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție.

11. Atît prin Nota informativă cît și prin proiectul de lege privind modificarea art. 287 alin. (2) CPP, legiuitorul a avut ca obiectiv excluderea totală a procurorului din instituțiile statului care pot decide reluarea urmăririi penale în cazurile încetării urmăririi penale, scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau clasare a cauzei penale.
12. Legiuitorul, prin modificarea art. 287 (2) CPP, la data de 09.09.2016, a ținut să aplice în practică principiul potrivit căruia riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de stat, iar corectarea acestuia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză.
13. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite reluarea urmăririi penale doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.
14. Mai mult ca atît, modificând prevederile art. 287 alin. (2) CPP, legiuitorul a instituit un nou principiu fundamental a procesului penal: ordonanța de încetare a urmăririi penale, în temeiul faptelor noi, recent descoperite sau în cazul existenței unui viciu fundamental, poate fi anulată cu reluarea urmăririi penale, inclusiv la demersul procurorului, numai de către judecătorul de instrucție.
15. Competența judecătorului de instrucție trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției sau viciile depistate, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a cauzei.
16. Astfel, soluția vis-a-vis de reluarea urmăririi penale, urma a fi dată de judecătorul de instrucție și nu de procuror, care avea doar atribuția de a înainta un demers și a motiva solicitarea privind reluarea urmăririi penale.
17. Practica de aplicare a prevederilor art. 287 alin. (2) CPP în coroborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, contravine și prevederilor art. 120 din Constituția Republicii Moldova.
18. Potrivit prevederilor art. 120 din Constituția Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.
19. Ordonanța din data de 13.03.2013, privind încetarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix, pe toate capetele de acuzare, a fost contestată de pretinsa parte vătămată Decencu Mihail, judecătorului de instrucție în ordinea art. 313 CPP și prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 06.08.2013, plîngerea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

20. Ulterior, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.02.2014, recursul în anulare a lui Decencu Mihail, împotriva Ordonanței din 13.03.2013 și încheierii Judecătoriei Rîșcani din 06.08.2013, a fost declarat inadmisibil.
21. Ordonanța din 13.03.2013 a fost contestată și de o altă parte a procesului penal, procurorului ierarhic superior și judecătorului de instrucție în ordinea art. 289, 299 și 313 CPP al RM.
22. Prin încheierea Judecătoriei Centru din 17.06.2013, plîngerea a fost respinsă că fiind neîntemeiată.
23. Toate actele de dispoziție expuse supra și în acest sens ne referim la încheierea Judecătoriei Rîșcani din 06.08.2013, Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.02.2014 și încheierea Judecătoriei Centru din 17.06.2013, sunt irevocabile.
24. Aceste hotărîri, prin prisma art. 120 din Constituția Republicii Moldova, erau și rămîn a fi obligatorii pentru Procurorul general interimar Eduard Harunjen, căruia îi revenea obligația de a respecta hotărîrile irevocabile ale instanțelor judecătorești.
25. Or, potrivit prevederilor art. 124 (1) din Constituție, procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii.
26. Conținutul acestei norme constituționale stabilește expres și imperativ că nimeni, inclusiv și Procurorul General, nu poate pune la îndoială legalitatea deciziilor judecătorești irevocabile.
27. De altfel, Curtea Constituțională în Hotărîrea nr. 28 din 14.12.2010, a statuat că inadmisibilitatea punerii la îndoială a legalității deciziilor judecătorești, este expres prevăzută de art. 120 din Constituție (pct. 7.3. al Hotărîrii).
28. De asemenea, Curtea Constituțională, a menționat că nici un alt organ al puterii de stat, nu este în drept să verifice legalitatea hotărîrilor judecătorești și să pună la îndoială forța juridică a actului judecătoresc cu excepția unei instanțe judecătorești competente conform legii, în cazurile și modul stabilit de lege (pct. 7 al Hotărîrii).
29. Mai mult, ordonanța din 02.11.2016, este un act de punere la îndoială a forței juridice a hotărîrilor judecătorești din data de 06.08.2013, 17.06.2013 și 05.02.2014, fapt ce contravine prevederilor Constituției RM, art. 114, 120 și 124 (1).
30. Interpretarea abuzivă a prevederilor art. 287 alin. (2) CPP în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, a avut ca efect încălcarea dreptului fundamental al inculpatului Grincu Felix, de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori - art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO și încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

- 28
31. Art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, statuează că nimeni nu poate urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.
 32. Paragraful 2, stipulează că redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale, poate avea loc, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea.
 33. Principiul securității raporturilor juridice, în opinia Curții Constituționale, expusă în Hotărârea nr. 28 din 14.12.2010, impune că soluția judecătorului dată în mod irevocabil, cu privire la un litigiu, să nu fie repusă în discuție (pct. 7.4. al Hotărârii).
 34. În contextul prevederilor CEDO și Hotărârii Curții Constituționale menționate supra, doar instanța de judecată era în drept de a soluționa chestiunea referitor la existența faptelor noi sau recent descoperite sau a unui viciu fundamental, de natură să afecteze hotărârea și efectiv să repună în discuție hotărârile judecătorești irevocabile din data de 17.06.2013, 06.08.2013 și 05.02.2014.
 35. Repunerea în discuție de către Procurorul General interimar Harunjen Eduard a hotărârilor judecătorești irevocabile din data de 17.06.2013, 06.08.2013 și 05.02.2014 și efectiv punerea la îndoială a forței juridice a acestor acte judecătorești manifestate prin emiterea Ordonanței din 02.11.2016, contravin prevederilor art. 114, 120 și 124 (1) din Constituția RM.
 36. În concluzie, practica aplicării prevederilor art. 287 alin. (2) CPP, în coroborare cu art. 287 alin. (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plângerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, au încălcat dreptul inculpatului Grincu Felix de a fi înfăptuită în privința lui, justiția, numai de instanțele judecătorești, caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești irevocabile, principiul legalității, dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori, garantate de Constituția Republicii Moldova, art. art. 114, 120 și 124 (1), art. 7 din CPP și art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO.

- Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În baza hotărârii menționate supra, Curtea Constituțională a hotărât:

1. În sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și

ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.1 lit.a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

Prevederi relevante din Codul jurisdicției Constituționale

Articolul 38. Subiecții cu drept de sesizare

(1) Curtea Constituțională exercită jurisdicția constituțională la sesizarea făcută de:

a) Președintele Republicii Moldova;

b) Guvern;

c) ministrul justiției;

d) Curtea Supremă de Justiție;

f) Procurorul General;

g) deputatul în Parlament;

h) fracțiunea parlamentară;

i) Avocatul Poporului;

i¹) Avocatul Poporului pentru drepturile copilului;

j) Adunarea Populară a Găgăuziei (Gagauz-Yeri) - în cazurile supunerii controlului constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor

Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, ce îngrădesc împuternicirile Găgăuziei.

(2) Subiecții prevăzuți la alin.(1) pot face sesizări în probleme ce țin de competența lor, cu excepția sesizării:

a) privind revizuirea Constituției, care poate fi făcută de subiecții indicați în Constituție art.141;

b) privind constatarea circumstanțelor ce justifică dizolvarea Parlamentului, care poate fi făcută de Președintele Republicii Moldova;

c) privind constatarea circumstanțelor ce justifică suspendarea din funcție a Președintelui Republicii Moldova sau interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova, care poate fi făcută în temeiul unei hotărâri a Parlamentului, semnate de Președintele Parlamentului;

d) ce are ca obiect constituționalitatea unui partid, care poate fi făcută de Președintele Republicii Moldova, de Președintele Parlamentului, de Guvern, de ministrul justiției sau de Procurorul General. Președintele Parlamentului poate face sesizări numai în temeiul unei hotărâri a Parlamentului, Procurorul General – în temeiul unei hotărâri a colegiului Procuraturii Generale, ministrul justiției – în temeiul unei hotărâri a colegiului Ministerului Justiției.

Articolul 39. Forma și conținutul sesizării

(1) Sesizarea se prezintă în scris în limba moldovenească.

(2) Sesizarea trebuie să fie motivată și să cuprindă:

- a) denumirea Curții Constituționale ca instanță sesizată;
- b) denumirea și adresa subiectului sesizării;
- c) obiectul sesizării;
- d) împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele;
- e) cerințele sesizării;
- f) alte date referitoare la obiectul sesizării;
- g) nomenclatorul documentelor anexate;
- h) semnătura subiectului, codul și ștampila lui.

Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

"Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 15 Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

29

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26 Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 53 Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității

altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 66 Atribuțiile de bază

Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării.

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 115 Instanțele judecătorești

(1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

(...)

(4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

Împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Articolul 120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărîri judecătorești definitive

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

**Articolul 124
Procuratura**

(1) Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

(3) Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege.

Articolul 134 Statutul

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolului 135 Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 140 Hotărârile Curții Constituționale

(1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

32

Prevederile relevante ale Legii nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (M.O., 1995, nr. 8, art. 86)

Articolul 4 Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

(2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.

Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale nr. 502- XIII din 16 iunie 1995 (M.O., 1995, nr. 53-54, art. 597)

Articolul 2 Autoritatea de jurisdicție constituțională

(1) Unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 4

Competența în materie a Curții Constituționale

(1) în exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

(2) Se supun controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova - 27 august 1994.

(3) Curtea Constituțională examinează în exclusivitate chestiuni de drept.

Articolul 7

Prezumția constituționalității actelor normative

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte se consideră constituțional până când neconstituționalitatea lui va fi dovedită în

procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998:

**ARTICOLUL 4
al Protocolului nr. 7**

Nimeni nu poate urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărîre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

ARTICOLUL 6 Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [...]

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

ARTICOLUL 7 Nici o pedeapsă fără lege

1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

ARTICOLUL 13 Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale."

ARTICOLUL 14 Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

ARTICOLUL 17 Interzicerea abuzului de drept

Nici o dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această Convenție.

Prevederi relevante ale Protocolului nr. 7 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale:

ARTICOLUL 2

Dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală

1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege.

2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

Prevederi relevante ale Declarației Universale a drepturilor omului, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului RM nr.217-XII din 28.07.90:

Articolul 7

Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.

Articolul 8

Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege.

Articolul 10

Orice persoana are dreptul in deplina egalitate de a fi audiata in mod echitabil si public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzări în materie penala îndreptata împotriva sa.

Articolul 11

Orice persoana acuzata de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul sa fie presupusa nevinovata pana când vinovata sa va fi stabilita in mod legal in cursul unui proces public in care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nul constituiau, in momentul când au fost comise, un act cu caracter penal conform dreptului internațional sau național. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsa mai grea dacit aceea care era aplicabila in momentul când a fost savirsit actul cu caracter penal.

Articolul 12

Nimeni nu va fi obiectul unor imixtiuni arbitrare în viața sa particulară, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondență, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor astfel de imixtiuni sau atingeri.

Prevederi relevante ale Pactului cu privire la drepturile civile și politice, deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966, intrat în vigoare la 23 martie 1967, Ratificat prin Hotărîrea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.90:

ARTICOLUL 14

1. Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă fie asupra temeiniciei oricărei învinuiri penale îndreptate împotriva ei, fie asupra contestațiilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. (...)

ARTICOLUL 15

1. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nu constituiau un act delictuos, potrivit dreptului național sau internațional, în momentul în care au fost săvârșite. De asemenea, nu se va aplica o pedeapsă mai severă decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii infracțiunii. Dacă ulterior comiterii infracțiunii, legea prevede aplicarea unei pedepse mai ușoare, delincventul trebuie să beneficieze de aceasta.

2. Nimic din prezentul articol nu se opune judecării sau condamnării oricărui individ din pricina unor acțiuni sau omisiuni care atunci când au fost săvârșite erau considerate ca fapte criminale, potrivit principiilor generale de drept recunoscute de toate națiunile.

ARTICOLUL 17

1. Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale.

2. Orice persoană are drept la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Prevederi relevante ale Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova sunt următoarele:

53. Pornind de la natura subsidiară a mecanismelor CEDO, statele membre au obligația de a extinde mecanismele de protecție a drepturilor omului la nivel național, în conformitate cu angajamentele ce derivă din procesul de eficientizare a CEDO, asumate în cadrul Conferințelor de la Interlaken (18-19 februarie 2010), Izmir (26-27 aprilie 2011) și Brighton (19-20 aprilie 2012).

60. Curtea menționează că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Fără un acces efectiv la o instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

61. Astfel, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale.

62. Curtea reține că, pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace.

63. Curtea subliniază că dreptul la un proces echitabil presupune eo ipso prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională.

76. Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

79. Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

80. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

82. Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. 1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

86. Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

87. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

96. Curtea reține că, potrivit art. 115 din Constituție, justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii. La fel, în virtutea art.116 din Legea Supremă, judecătorii din cadrul instanțelor de toate nivelele sunt independenți și se supun numai legii.

97. Independența judecătorilor este unul dintre principiile fundamentale de organizare și realizare a justiției. În aplicarea legii, independența judecătorilor exclude noțiunea de ierarhie, subordonare. Având rolul de a soluționa litigiile în mod obiectiv, conform legii, și fiind o putere prin ei înșiși, judecătorii nu pot primi ordine, instrucțiuni sau sugestii de nici un fel cu privire la activitatea lor judiciară, nici din interiorul, nici din afara sistemului judiciar. Principiile internaționale statuează în mod explicit că judecătorii trebuie să ia decizii în deplină libertate și să acționeze fără restricție și fără a fi obiectul unor influențe, incitări, presiuni, amenințări sau intervenții nelegale, directe sau indirecte, indiferent din partea cărei persoane vin și sub ce motiv. Judecătorul, în calitate de deținător al autorității

judecătorești, trebuie să-și poată exercita funcția sa în deplină independență în raport cu toate constrângerile/forțele de natură socială, economică și politică și chiar în raport cu alți judecători și în raport cu administrația judecătorească.

98. Prin urmare, Curtea reține că judecătorii trebuie să dispună de suficientă putere și să fie în măsură a și-o exercita în vederea îndeplinirii atribuțiilor. Independența judecătorului implică cerința soluționării litigiilor fără nici o ingerință, inclusiv din partea instanței ierarhic superioare."

103. Astfel, Curtea menționează că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

107. În același timp, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

5 Prevederi relevante ale Codului de procedură penală:

Articolul 7.

Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se

suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Articolul 39
Curtea Supremă de Justiție

- 1) judecă în primă instanță cauzele penale privind infracțiunile săvîrșite de Președintele Republicii Moldova;
- 2) ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărîrilor pronunțate de către instanțele de apel;
- 3) judecă, în limitele competenței sale, cauzele supuse căilor extraordinare de atac, inclusiv recursurile în anulare;
- 3¹) judecă recursurile în interesul legii;
- 3²) soluționează cererile de revizuire a cauzelor în urma pronunțării unei hotărîri de condamnare a Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului;
- 4) sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice și asupra cazurilor excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice;
- 5) adoptă hotărîri explicative în chestiunile de practică judiciară a aplicării uniforme a legislației penale și procesual penale;
- 6) soluționează cererile de strămutare.

Articolul 287

(2) Reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

(3) În cazul reluării urmăririi penale în condițiile prezentului articol, dacă, pe baza datelor din dosar, procurorul consideră necesar luarea unei măsuri preventive sau unei măsuri asiguratorii, el dispune luarea măsurii necesare sau, după caz, face propunerile respective judecătorului de instrucție.

(4) În cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai tîrziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire.

Articolul 313

Plîngerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații

(1) Plîngerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plîngerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

(2) Persoanele indicate în alin.(1) sînt în drept de a ataca judecătorului de instrucție:

1) refuzul organului de urmărire penală:

a) de a primi plîngerea sau denunțul privind pregătirea sau săvîrșirea infracțiunii;

b) de a satisface demersurile în cazurile prevăzute de lege;

c) de a începe urmărirea penală;

2) ordonanțele privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală;

3) alte acțiuni care afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei.

(3) Plîngerea poate fi înaintată, în termen de 10 zile, judecătorului de instrucție la locul aflării organului care a admis încălcarea.

(4) Plîngerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plîngerea. Neprezentarea persoanei care a depus plîngerea nu împiedică examinarea plîngerii. Procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele respective. În cadrul examinării plîngerii, procurorul și persoana care a depus plîngerea dau explicații.

(5) Judecătorul de instrucție, considerînd plîngerea întemeiată, adoptă o încheiere prin care obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau ale persoanei juridice și, după caz, declară nulitatea actului sau acțiunii procesuale atacate. Constatînd că actele sau acțiunile atacate au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile sau libertățile omului sau ale persoanei juridice nu au fost încălcate, judecătorul de instrucție pronunță o încheiere despre respingerea plîngerii înaintate. Copia de pe încheiere se expediază persoanei care a depus plîngerea și procurorului.

(6) Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la curtea de apel în termen de 15 zile de la data pronunțării.

V. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

1. Până în prezenta, Curtea Constituțională, nu a emis o hotărâre având ca obiect excepția de neconstituționalitate a practicii de aplicare a dispozițiilor art. 287 alin. (2) CPP al RM, în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani la anularea Ordonanței din 13.03.2013, de încetare a urmăririi penale și respectiv reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix și judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016.
2. Respectiv, Colegiul Penal s-a limitat doar la verificarea întrunirii următoarelor condiții cum ar fi, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție și anume dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, or prin Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, instanțele au fost împuternicite doar la acțiunile procesuale indicate mai sus, or această plenitudine legală va asigura echilibrul procesual între persoane cu interese contrare, fiind menită să garanteze egalitatea de arme a acestora, prin determinarea cadrului legal de exercitare a drepturilor lor legitime.

VI. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII

Colegiul Penal consideră că sunt întrunite condițiile, menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.1 lit. a) din Constituție – instanța de judecată sesizează Curtea Constituțională pentru a se expune referitor la verificarea constituționalității art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

2) excepția este ridicată de către instanța de judecată, or avocatul în interesele lui Grincu Felix, în ședința instanței de recurs, a depus cererea privind neconstituționalitatea art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, or obiect de ridicarea excepției de neconstituționalitate constituie art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, or nefiind de acord cu actele procurorilor, avocații Ion Cerga și Emil Ploșnița în interesele lui Grincu Felix le-au contestat în ordinea art. 313 CPP al RM, iar, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 ianuarie 2017, au fost respinse ca neîntemeiate plîngerea înaintată de apărătorii inculpatului Grincu Felix Ion, avocați în bază de mandat Emanoil Ploșnița și Ion Cerga privind anularea ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 și cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintate în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) și art.335 alin. (1) Cod Penal. Succesiv, ne fiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, avocatul Emanoil Ploșniță în interesele lui Grincu Felix Ion a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărîri prin care a admite integral plîngerile înaintate în ordinea prevăzută de art. 313 CPP al RM. Subsecvent, avocatul Emanoil Ploșniță în interesele lui Grincu Felix Ion a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate – din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorii nu au depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, judecătorii solicită Curții Constituționale, să verifice constituționalitatea art. 287 alin. (2) CPP al RM în coraborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

VII. ACTELE ANEXATE

- Copia încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 ianuarie 2017, pe file;
- Copia încheierii Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 2017, privind admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe file;

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURILE

Declarăm pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Judecătorii Curții de Apel Chișinău

Iurie Iordan

Gheorghe Iovu

Maria Negru

Handwritten signatures in black ink. The first signature is at the top right, the second is in the middle, and the third is at the bottom left, overlapping the printed names.

ÎNCHEIERE

09 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Cu participarea

Procurorului

Avocatului

Interpret

Vitalii Ciumac

Ina Chihai

Victor Cazacu

Emanoil Ploșnița, Ion Cerga

Andrei Dorojneac, Ernest Gavser

Examinînd în ședință de judecată publică plîngerea avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind anularea ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintată în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5 și art.335 alin.1 Cod Penal, precum și cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintate în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5 și art.335 alin.1 Cod Penal,

A C O N S T A T A T :

La 01 decembrie 2016 cauza penală privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5 și art.335 alin.1 Cod Penal a parvenit în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău prin scrisoarea Procuraturii mun. Chișinău nr.10-1-20/16-10656 din 01.12.2016, fiind repartizată în mod aleatoriu judecătorului Vitalii Ciumac.

La 28.11.2016 și la 05.12.2016 avocații Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion au înaintat la judecătorul de instrucție plîngere împotriva ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016, solicitînd declararea nulă a acesteia. (f.d. 2, 56, vol. VI)

Se reține că, la 06.12.2016 judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău Aureliu Postică și-a declinat competența de la examinarea plîngerii avocaților în favoarea instanței de judecată care judecă fondul cauzei. (f.d. 92, vol. VI)

În motivarea plîngerii indică avocatul Emanoil Ploșnița că, la data de 25.05.2009, de către Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, a fost pornită cauza penală, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 (5) Cod Penal la plîngerea cet. Mihail Decencu, directorul SA Mif, pe faptul însușirii prin înșelăciune de la întreprindere de către Felix Grincu a mijloacelor financiare în mărime de 1,2 mil. lei. În continuare, în perioada anilor 2009-2012, au mai fost pornite mai multe cauze penale, precum urmează: cauza penală nr. 2009028232, pornită la data de 01.09.2009, în baza art. 335 (1) Cod Penal, la plîngerea Malinei Nisemlat, fondator al SRL Arboris-Com, pe faptul procurării de către cet. Felix Grincu, al doilea fondator al întreprinderii, la preț diminuat autoturismul de model Toyota Land Cruiser, cu cauzarea prejudiciului SRL Arboris-Com, în valoare de circa 140 mii lei; cauza penală nr. 2009028233, pornită la data de

01.09.2009, în baza art. 335 (1) Cod Penal, pe faptul folosirii situației de serviciu de către directorul SRL Arboris-Com, Felix Grincu, care a majorat fraudulos costul final al obiectului "intrare separată" din contul majorării volumelor materialelor de construcție utilizate. La data de 24.09.2009, cauzele penale nr. 2009028232 și nr.2009028233, au fost conexe la cauza penală nr. 2009020580. Cauza penală nr. 2009028329, pornită la data de 16.11.2009, în temeiul art. 361 (2) lit. b) și d) Cod Penal, în privința factorilor de decizie ai SRL Arboris-Com, pe faptul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni și anume a Acordului de colaborare și organizare a relațiilor din 29.03.2006, încheiat între Felix Grincu și Mihai Decencu. Cauza penală nr. 2009028328, pornită la data de 16.11.2009, în baza art. 310 (1) din Codul Penal, pe faptul falsificării probelor în procesul civil 2e-1319/2009, de către participantul în proces Felix Grincu, care a prezentat în instanță, acordul de colaborare și organizare a relațiilor din 29.03.2006, cu conținut fals. Cauzele penale nr.2009028329 și nr.2009028328 au fost conexe la data de 16.11.2009 într-o singură procedură cu nr.2009028328. La data de 15.12.2009, cauza penală nr. 2009028328 a fost conexată la cauza penală nr. 2009020580. Cauza penală nr.2012010100, pornită la data de 29.03.2012, în baza art.310 și 312 Cod Penal, pe faptele prezentării cu bună știință a concluziilor false de către specialist sau expert și falsificării probelor în procesul civil de către un participant. Cauza penală nr. 2012028046, pornită la data de 29.03.2012, în baza art. 190 (5) Codul Penal, pe faptele dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune în proporții deosebit de mari. La data de 29.03.2012, cauzele penale nr.2012010100 și nr.2012028046, au fost conexe la cauza penală nr. 2009020580. Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi din data de 13.03.2013, s-a dispus încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale tuturor infracțiunilor incriminate lui Grincu Felix. Actualmente, la expirarea a circa 3 ani și 7 luni, prin Ordonanța procurorului General interimar, Harunjen Eduard, din data de 02 noiembrie 2016, s-a dispus: anularea Ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza nr.2009020580, emisă la 13.03.2013 de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi; anularea Ordonanței procurorului, adjunct al mun. Chișinău Vladimir Lupu din 04.06.2013 de respingere a plîngerii cet. Grincu Olesi de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale; reluarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2009020580, cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale în continuare procurorului mun. Chișinău, Igor Popa. La data de 18 noiembrie 2016, în incinta Judecătorei Rîșcani, prin intermediul avocatului, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Cazacu Victor, i-a adus la cunoștință ordonanța Procurorului General interimar Eduard Harunjen din data de 02.11.2016, referitor la anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, emisă la data de 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale. Cu ordonanța menționată supra, nu este de acord, considerînd-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că nu corespunde procedurii prevăzute de legislația procesual penală și jurisprudența CEDO, fiind susceptibilă nulității. Art.313 alin.2 pct.3 CPP oferă dreptul de a contesta ordonanța procurorului General interimar, Eduard Harunjen din data de 02 noiembrie 2016, se regăsesc și în pct. 5.2 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din data de 04.07.2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătorului de instrucție în procesul urmăririi penale. Totodată, ordonanța privind anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale nu cade sub incidența prevederilor pct. 5.3 al Hotărîrii sus-nominalizate, referitor la acțiunile și actele organului de urmărire penale care nu sunt pasibile de atacare. Potrivit ordonanței contestate, se invocă ca temei de anulare a ordonanței din 13.03.2013, ordonanței din 04.06.2013 și reluarea urmăririi penale, fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.2012010100 și nr.2012028046, conexe la dosarul de bază. Consideră că ordonanța Procurorului General interimar, Eduard Harunjen, din 02 noiembrie 2016, este una neîntemeiată și abuzivă. Or, art.22 (2) Cod de Procedură Penală, expres prevede, că scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă. Acest

46

fapt este specificat și în prevederile art.287 (4) CPP, în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire. Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală - reluarea urmăririi penale, a fost declarat neconstituțional. Mai mult, prevederile art. 287 (1) CPP, au fost abrogate prin Legea 197 din 28.07.2016, în vigoare din data de 09.09.2016. La acest capitol, Curtea observă, de asemenea, că prevederile cuprinse la alineatul (1) al art. 287, în fapt, acordă procurorului ierarhic superior dreptul de a relua urmărirea penală oricând și în lipsa unor temeuri clar definite, care ar putea fi considerate judicioase în fiecare caz individual. În acest sens, bănuiește că Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, nu a reușit să se adapteze la noile prevederi, atât timp cât anularea ordonanțelor din 13.03.2013 și 04.06.2013, a avut loc în lipsa unor temeuri clare. În Hotărârea menționată supra, Curtea Constituțională, a conchis că articolul 21 din Constituție garantează principiul prezumției nevinovăției persoanei, potrivit căruia orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa nu va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. Curtea reține că garanțiile instituite prin articolul 21 din Constituție încorporează și dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă (principiul non bis in idem). Așadar, în procedura penală națională principiul prezumției nevinovăției, va fi aplicat dacă anterior persoana a avut calitatea de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru o faptă care ulterior a devenit obiectul unei urmăririi penale sau examinări judiciare repetate. Curtea reține că principiul non bis in idem impune autorităților publice competente nu doar interdicția de a judeca repetat o persoană, dar și interdicția de a urmări penal de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă. Curtea menționează că pronunțarea și intrarea în vigoare a unei sentințe judecătorești sau emiterea unei hotărâri de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași faptă săvârșită de aceeași persoană. Cu privire la lipsa faptelor noi sau recent descoperite, indică că, situațiile de excepție, enunțate cu titlu de principiu în partea generală a Codului de procedură penală, sunt transpuse în art. 287 alin. (4), care stabilește că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost doptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă. Relevante în contextul celor sus-menționate, sunt și prevederile pct.5.5 ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție, în procesul de urmărire penală, nr.7 din 04.07.2005, cu modificările efectuate prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.12 din 24.12.2010, care se rezumă la următoarele: ordonanțele de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate, cu reluarea urmăririi penale, doar în cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat ordonanța atacată. Fapte noi, constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probe administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă. Fapte recent descoperite, sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce îi era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi

42

descoperite la acel moment. Raportînd motivele invocate în ordonanța contestată, la prevederile legale sus-citate și prevederile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, constată că, ordonanța din 02 noiembrie 2016, nu conține fapte noi sau recent descoperite, care ar permite reluarea urmăririi penale. Cu titlu de fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.2012010100 și nr. 2012028046, conexate la dosarul de bază, se invocă următoarele: la momentul investigării infracțiunilor prevăzute de art. 190 (5), 310 (1) și 312 (1) Cod Penal, ce țin de intenția și acțiunile de însușire a surselor financiare de la SA Mif și Mihail Decencu, prin falsificarea de documente, prezentarea cu bună-știință a concluziilor false ale expertului în raport cu imobilul din str. Calea Orheiului 115, de-facto proprietarul Igor Ceabaniuc la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare nu a primit careva sume bănești, incluse în contract, iar imobilul în litigiu în repetate rînduri a fost înstrăinat unor persoane din anturajul lui Felix Grincu. Circumstanțele invocate, nu sunt noi și mai mult ca atît recent descoperite, atît timp cît acestea au avut loc în perioada anilor 2005-2010. Între SA Mif, în calitate de Arendaș și Ceabaniuc Igor, în calitate de Arendator, a fost încheiat un contract de arendă a terenului cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 115. Responsabilitatea pentru arendarea de către SA Mif a terenului cu suprafața de 0,389 ha, de la Ceabaniuc Igor, o poartă arendașul. La momentul încheierii contractului de arendă, director al SA Mif, era dl. Decencu Mihail, care respectiv, a semnat contractul de arendă. În anul 2006 SA Mif a fost reorganizată prin separare, cu fondarea unei întreprinderi noi și anume SRL Arboris-Com, la care s-a separat ca asociat Grincu Felix, împreună cu o parte din activele SA Mif, conform Acordului din 29 martie 2006. Potrivit pct. 2.1.1. al Acordului, părțile au convenit că construcția nefinalizată identificată prin nr. cadastral 010040501701, amplasată pe terenul cu suprafața de 0,389 ha, situată pe str. Calea Orheiului 115, să fie împărțită în mod egal de ambele părți. Totodată, prin pct. 2.1.2 al Acordului, părțile au convenit că, în contul cotei-părți ce-i revenea lui Grincu Felix, asupra apartamentului nr.14 din str. Drumul Crucii 94, SA Mif s-a obligat să-i transmită cota-parte a sa din imobilul stipulat în pct.2.1.1. Mai mult ca atît, potrivit Hotărîrii Judecătorei Economice de circumscripție din 07.10.2008, care este irevocabilă, s-a dispus transmiterea în proprietate lui Grincu Felix, construcția nefinalizată cu nr. cadastral 010040501701, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 15. Ulterior rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești, Grincu Felix a înstrăinat această construcție unei întreprinderi, care a privatizat terenul aferent. Astfel, Grincu Felix, nu a fost parte a nici unui contract, cu implicarea lui Ceabaniuc Igor și careva surse financiare, nu a însușit, deoarece ultimul a interacționat exclusiv cu factorii de decizie a SA Mif și anume Decencu Mihail. Toate pretențiile invocate de Ceabaniuc Igor, au fost obiectul cercetărilor penale încă în anul 2011, atunci cînd dlui Ceabaniuc, i-a fost refuzată pornirea urmăririi penale, dat fiind faptul că circumstanțele menționate, nu s-au regăsit în nici o componență de infracțiune a Codului penal al RM. În contextul celor expuse, obiectiv se impune concluzia că circumstanțele invocate de Ceabaniuc Igor, nu sunt fapte noi sau recent descoperite și astfel, nu pot servi ca temei pentru anularea ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale. La data de 31.05.2013 și 22.10.2013, pe semnele infracțiunilor prevăzute de art.310 (1) și respectiv 352¹ Cod Penal, au fost pornite cauzele penale, care au fost ulterior conexate într-o procedură unică cu nr.2013070222, prin care se învinuiesc că Grincu Felix și Grincu Olesi, la data de 21.01.2013, cunoscînd cu certitudine că hotărîrea judecătorească din 11.11.2011 a Judecătorei Rîșcani, a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, au prezentat-o Judecătorei Briceni și astfel, au prezentat instanței judecătorești declarații necorespunzătoare adevărului, care au avut ca efect aplicarea sechestrului pe bunurile SRL Elitprim Construct. Aceste circumstanțe nu constituie fapte noi în sensul prevederilor art. 287(4) CPP. Or, așa-numitele fapte noi, nu sunt relevante pentru urmărirea penală în cauza penală nr. 2009020580 și mai mult ca atît, că imputările aduse lui Grincu Felix, sunt obiectul altei cauze penale, care actualmente este judecată de către Curtea de Apel Bălți. În contextul învinuirii aduse lui Grincu Felix, precum că a prezentat hotărîrea judecătorească din 11.11.2011, cunoscînd despre faptul că aceasta a fost casată, esențial este de menționat că, aceste circumstanțe nu afectează desfășurarea urmăririi penale pe cauzele penale nr.

2012010100 și nr. 2012028046, conexate la dosarul de bază. Copiei de pe hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 11.11.2011, nu i se poate atribui calitatea de declarație necorespunzătoare adevărului. Or, la data de 11.11.2011, Judecătoria Rîșcani a pronunțat această hotărîre, fiind plasată inclusiv pe site-ul instanței judecătorești. Este notoriu că, înscrisul prezentat pentru confirmarea unor circumstanțe relevante la soluționarea cauzei sau în vederea producerii unor efecte juridice, urmează obligatoriu, a fi autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare. Copia hotărîrii Judecătorei Rîșcani din 11.11.2011, nu a fost autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare și nu a fost rezentată ca un înscris în vederea producerii consecințelor juridice - emiterea încheierii de asigurare a acțiunii. Astfel, autorul ordonanței contestate invocă că Grincu Felix a prezentat declarații necorespunzătoare adevărului, deoarece prin sentința Judecătorei Briceni din 21.04.2015, procesul penal în privința lui Grincu Felix în baza art.352¹ Cod Penal, a fost încetat pe motive de nereabilitare, urmare a intervenirii termenului de prescripție. La acest capitol, petentul Decencu Mihail, a omis să comunice organului de urmărire penală, faptul că această sentință nu este definitivă, deoarece ea a fost contestată cu apel și cauza penală nr. 2013070222, se află pe rolul Curții de Apel Bălți. În ipoteza în care, ar fi existat un act în confirmarea faptului că Grincu Felix, a prezentat instanței judecătorești declarații care nu corespund adevărului, aplicabile în acest sens sunt prevederile art.7 (2) CP, care stipulează că, nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă. Concluzionează că ordonanța din 02 noiembrie 2016, este nemotivată și efectiv, urmează a fi declarată nulă. Or, potrivit prevederilor art. 255 (2) CPP, statul prin intermediul organelor de urmărire penală are obligația pozitivă, în desfășurarea procesului penal să motiveze actele emise, în speță ordonanța din data de 02 noiembrie 2016. Prin anularea neîntemeiată a ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Practica CEDO confirmă că dreptul la un proces echitabil, este aplicabil atît pe parcursul judecării cauzei de către o instanță competentă, cît și tuturor procedurilor prealabile, în speță - urmărirea penală. Curtea reiterează că dreptul la un proces echitabil garantat de articolul 6 §1 din Convenție enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, printre altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Savinskiy v. Ucraina, cererea nr. 6965/02, § 25-27, 28 februarie 2006). În cauza Savinskiy v. Ucraina, Curtea a constatat, în unanimitate, violarea dreptului la un proces echitabil, deoarece prin casarea unei hotărîri judecătorești definitive printr-o procedură nelimitată în timp, lansată de procuror, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice. Curtea a notat că autoritățile nu au prezentat argumente suficiente care ar justifica casarea sentinței irevocabile, în speță, Procurorul General interimar, dl. Harunjen Eduard, a invocat ca fapte noi sau recent descoperite, circumstanțe care nu sunt relevante pentru caz și mai mult ca atît sunt obiectul altor cauze penale și civile. Ordonanța contestată, poartă un caracter vag și insuficient pentru a decide anularea Ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix. Or, reluarea urmăririi penale la expirarea a 3 ani și 7 luni, reprezintă o situație excepțională și astfel, faptele noi sau recent descoperite, ar trebui să ofere o răsturnare de situație în cauza penală, deoarece simpla invocare a acestora, nu constituie temei de reluare a urmăririi penale. Așa-numitele fapte noi ar trebui să aibă un impact puternic asupra circumstanțelor cauzei penale, să ofere răspunsuri la chestiunile care nu au fost soluționate sau în alt mod să convingă că totuși învinuirea adusă lui Grincu Felix în anul 2009, este una întemeiată și urmărirea penală urmează a fi reluată. Argumentul invocat în Ordonanța din 02 noiembrie 2016, referitor la faptul că actele de dispoziție privind respingerea plîngerilor părților, nu constituie impediment pentru reluarea urmăririi penale, nu are nici o încadrare logică. Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, era obligat la indicarea faptelor noi sau recent descoperite care ar justifica reluarea urmăririi penale, acestea fiind unicele temeiuri de anulare a ordonanței de încetare din 13.03.2013 și reluare a urmăririi penale. Lipsa unor fapte noi sau recent descoperite, nu face altceva, decît să întărească temeinicia și legalitatea Ordonanței din 13.03.2016. Or, autorul ordonanței din 02 noiembrie, nu era ținut să înlăture toate impedimentele

depistate, ci să justifice necesitatea reluării urmăririi penale. Totodată, relevant este că, hotărîrea CEDO în cazul Nikitin vs. Russia, nu are relevanță în speța dată, ea referindu-se la redeschiderea dosarelor penale cu aplicarea articolului 4 §2 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în cauza Nikitin vs. Russia, Curtea, constată că cerințele de securitatea juridică nu sunt absolute și în cauzele penale urmează a fi luat în calcul prevederile articolului 4 §2 din Protocolul nr.7 la Convenția europeană a drepturilor Omului, care nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată. Simpla invocare a unei hotărîri CEDO în lipsa faptelor noi sau recent descoperite sau a unui viciu fundamental, care ar putea să afecteze hotărîrea pronunțată, nu servește ca temei pentru reluarea urmăririi penale în cauza penală în privința lui Grincu Felix. În temeiul celor invocate, efectiv urmează a fi anulată Ordonanța din 02 noiembrie 2016 și în partea ce ține de anularea Ordonanței procurorului adjunct al procuraturii mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 04.06.2013, prin care a fost respinsă plîngerea cet. Olesi Grincu, privind dezacordul cu motivele încetării urmăririi penale. Prin urmare, ordonanța Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02 noiembrie 2016, privind anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale, anularea ordonanței din 04.06.2013 și reluarea urmăririi penale, este vădit neîntemeiată și urmează a fi anulată. (f.d. 2-16, vol. VI)

Ulterior, la 08.12.2016 și la 20.12.2016, avocații Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion au înaintat cereri prin care solicită declararea nulă a ordonanței cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de procurorul general interimar, precum și să fie declarate nule toate acțiunile efectuate în cadrul cauzei penale nr.2009020580, petrecute după emiterea ordonanței cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de procurorul general interimar.

Astfel, indică avocatul Emanoil Ploșnița că, desfășurarea procesului penal, a avut loc cu încălcarea prevederilor legale imperative. Potrivit prevederilor art.251 (1) CPP, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act. Urmărirea penală în cauza penală privind învinuirea lui Grincu Felix, a fost "pornită" prin ordonanța Procurorului General interimar Eduard Harunjen din data de 02.11.2016. Această ordonanță, este ilegală, abuzivă și nemotivată și nu poate sta la baza acuzării lui Grincu Felix, în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.190 (5) și 335 (1) Cod Penal. Indică că urmărirea penală în privința lui Grincu Felix, a fost încetată prin Ordonanța din 13.03.2013. Urmărirea penală în privința lui Grincu Felix a fost încetată din lipsa elementelor constitutive al infracțiunilor imputate și expres din motivul că raporturile dintre Grincu Felix, presupusa parte vătămată Decencu Mihail și Societatea pe Acțiuni "Mif" poartă un caracter civil și au fost soluționate de către instanțele judecătorești competente. Astfel, prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, s-a stabilit că în conformitate cu prevederile pct. 2.1.7. al Acordului din 29.03.2006, părțile, în speță Grincu Felix, Decencu Mihail, SRL "Arboris-Com" și SA "Mif", au convenit ca lucrările de construcție-montaj a peretelui de sprijin la hotar cu SA "Tehnovin" să fie executate de Partea 1, reprezentată de Grincu Felix sau SRL Arboris-Com", iar partea 2, reprezentată de SA "Mif", să compenseze în limita a 50% cheltuielile real suportate, în baza documentelor financiar - contabile. De asemenea, instanța a stabilit că, conform Extrasului din contul contabil 121.1 și facturilor fiscale anexate, cheltuielile suportate de SRL "Arboris-Com" la construcția peretelui de sprijin sus-menționat, constituie 892 695, 48 lei, care potrivit pct. 2.1.7., urmează să fie suportate în mod egal ce către ambele părți, adică câte 446 347, 74 lei de către fiecare parte. Respectiv, prin Hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, s-a dispus: "se încasează de la SA "Mif" în beneficiul lui Grincu Felix suma de 446 347, 74 lei." Hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07.10.2009 a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Economice din 15.12.2009 și Decizia Curții Supreme de Justiție din 20.05.2010 și este irevocabilă. Mai mult ca atît, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22.07.2010, cererea de revizuire declarată de

80

SRL "Arboris-Com", dna Malina Nisenblat în interesele proprii și în interesele SRL "Arboris-Com" și cererea de alăturare la revizuire depusă de SA "Mif", împotriva Deciziei Colegiului Economic lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2010, a fost declarată inadmisibilă. La data de 12.10.2016, Decencu Mihail și Igor Ceabaniuc, au depus plângeri privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2009020580, emisă la 13.03.2013 de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi. La data de 02.11.2016, prin ordonanța sa, Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, a dispus anularea Ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza nr. 2009020580 emisă la data de 13.03.2013 de către procurorul în procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi; anularea ordonanței procurorului, adjunct al mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 04.06.2014 de respingere a plîngerii cet. Olesi Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale în continuare procurorului mun. Chișinău, Igor Popa. Ulterior, prin Ordonanța de completare a învinuirii din 29.11.2016, lui Grincu Felix i-au fost imputate comiterea aceluiași infracțiuni și anume faptul însușirii prin înșelăciune a mijloacelor financiare în mărime de 286 436, 90 lei, conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 190 (5) Cod Penal și faptul procurării la preț diminuat a automobilului de model Toyota Land Cruiser, conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 335 (1) Cod Penal. În această ordine de idei, conchide că, pretinsa învinuire adusă lui Grincu Felix, precum că a însușit de la Decencu Mihail suma de 286 436, 90 lei și a înstrăinat la preț diminuat automobilul de model Toyota Land Cruiser, se regăsește în hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție sus-menționate, care este irevocabilă. De facto, prin învinuirea adusă, acuzatorul de stat încearcă să dea o nouă apreciere unui raport juridic civil, care a fost soluționat cu circa 6 ani în urmă, fapt inadmisibil. Art. 22 (2) Cod de Procedură Penală, expres prevede, că scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă. Situațiile de excepție, enunțate cu titlu de principiu în partea generală a Codului de procedură penală, sunt transpuse în art.287 alin (4), care stabilește că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă. Relevante, sunt și prevederile pct. 5.5 ale Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție, în procesul de urmărire penală nr. 7 din 04.07.2005, cu modificările efectuate prin Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 12 din 24.12.2010, care se rezumă la următoarele: ordonanțele de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate, cu reluarea urmăririi penale, doar în cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat ordonanța atacată. Fapte noi, constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă. Fapte recent descoperite, sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Raportînd motivele invocate în ordonanța din 02 noiembrie 2016, la prevederile legale sus-citate și prevederile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, constată că, această Ordonanță, nu conține fapte noi sau recent descoperite, care ar permite reluarea urmăririi penale. Cu titlu de fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr. 2012010100 și nr. 2012028046, anexate la dosarul de bază, se invocă următoarele: La momentul investigării infracțiunilor prevăzute de art. 190 (5) și 310 (1) și 312 (1) Cod Penal, ce țin de intenția și acțiunile de însușire a surselor financiare de la SA "Mif" și Mihail Decencu, prin falsificarea de documente, prezentarea cu bună-știință a concluziilor false ale expertului în raport cu imobilul din str. Calea

81

Orheiului 115, de-facto proprietarul Igor Ceabaniuc la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare nu a primit careva sume bănești, incluse în contract, iar imobilul în litigiu în repetate rânduri a fost înstrăinat unor persoane din anturajul lui Felix Grincu; Circumstanțele invocate, nu sunt noi și mai mult ca atât recent descoperite, atât timp cât acestea au avut loc în perioada anilor 2005-2010. Între SA "Mif", în calitate de Arendaș și Ceabaniuc Igor, în calitate de Arendator, a fost încheiat un contract de arendă a terenului cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 115. Responsabilitatea pentru arendarea de către SA "Mif" a terenului cu suprafața de 0,389 ha, de la Ceabaniuc Igor, o poartă arendașul. La momentul încheierii contractului de arendă, director al SA "Mif", era dl. Decencu Mihail, care respectiv, a semnat contractul de arendă. În anul 2006, SA "Mif", a fost reorganizată prin separare, cu fondarea unei întreprinderi noi și anume SRL "Arboris-Com", la care s-a separat ca asociat Grincu Felix, împreună cu o parte din activele SA "Mif", conform Acordului din 29 martie 2006. Potrivit pct.2.1.1 al Acordului, părțile au convenit că construcția nefinalizată identificată prin nr. cadastral 010040501701, amplasată pe terenul cu suprafața de 0,389 ha, situată pe str. Calea Orheiului 115, să fie împărțită în mod egal de ambele părți. Totodată, prin pct. 2.1.2 al Acordului, părțile au convenit că, în contul cotei-părți ce-i revenea lui Grincu Felix asupra apartamentului nr. 14 din str. Drumul Crucii, 94, SA "Mif" s-a obligat să-i transmită cota-parte a sa din imobilul stipulat în pct. 2.1.1. Mai mult ca atât, potrivit Hotărârii Judecătorei Economice de Circumscripție din 07.10.2009, care este irevocabilă, s-a dispus transmiterea în proprietate lui Grincu Felix, construcției nefinalizate cu nr. cadastral 010040501701, amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,389 ha, str. Calea Orheiului 15. Astfel, Grincu Felix, nu a fost parte a nici unui contract, cu implicarea lui Ceabaniuc Igor și careva surse financiare, nu a însușit, deoarece ultimul a interacționat exclusiv cu factorii de decizie a SA "Mif" și anume Decencu Mihail. Toate pretențiile invocate de Ceabaniuc Igor, au fost obiectul cercetărilor penale încă în anul 2011, atunci când dlui Ceabaniuc, i-a fost refuzată pornirea urmăririi penale, dat fiind faptul că circumstanțele menționate, nu s-au regăsit în nici o componentă de infracțiune a Codului Penal al RM. În contextul celor expuse, obiectiv se impune concluzia că, circumstanțele invocate de Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, nu sunt fapte noi sau recent descoperite și astfel, nu constituiau temei pentru anularea ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale. La data de 31.05.2013 și 22.10.2013, pe semnele infracțiunilor prevăzute de art. 310 (1) și respectiv 352¹ Cod Penal, au fost pornite cauzele penale, care au fost ulterior conexe într-o procedură unică cu nr. 2013070222, prin care se învinuiesc că Grincu Felix și Grincu Olesi, la data de 21.01.2013, cunoscând cu certitudine că hotărârea judecătorească din 11.11.2011 a Judecătorei Rîșcani, a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, au prezentat-o Judecătorei Briceni și astfel, au prezentat instanței judecătorești declarații necorespunzătoare adevărului, care au avut ca efect aplicarea sechestrului pe bunurile SRL "Elitprim Construct". Aceste circumstanțe nu constituie fapte noi în sensul prevederilor art. 287 (4) CPP. Or, așa-numitele fapte noi, nu sunt relevante pentru urmărirea penală în cauza penală nr.2009020580 și mai mult ca atât, că imputările aduse lui Grincu Felix, sunt obiectul altei cauze penale, care actualmente este judecată de către Curtea de Apel Bălți. În contextul învinuirii aduse lui Grincu Felix, precum că a prezentat hotărârea judecătorească din 11.11.2011, cunoscând despre faptul că aceasta a fost casată, menționează că, aceste circumstanțe nu afectează desfășurarea urmăririi penale pe cauzele penale nr. 2012010100 și nr. 2012028046, conexe la dosarul de bază. Copiei de pe hotărârea Judecătorei Rîșcani din 11.11.2011, nu i se poate atribui calitatea de declarație necorespunzătoare adevărului. Or, la data de 11.11.2011, Judecătoria Rîșcani a pronunțat această hotărâre, fiind plasată inclusiv pe site-ul instanței judecătorești. Este notoriu că, înscrisul prezentat pentru confirmarea unor circumstanțe relevante la soluționarea cauzei sau în vederea producerii unor efecte juridice, urmează obligatoriu, a fi autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare. Copia hotărârii Judecătorei Rîșcani din 11.11.2011 nu a fost autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare și nu a fost prezentată ca un înscris în vederea producerii consecințelor juridice - emiterea încheierii de asigurare a acțiunii. Astfel, autorul ordonanței din 02.11.2016, invocă că Grincu Felix a prezentat declarații necorespunzătoare adevărului, deoarece prin Sentința Judecătorei Briceni din

21.04.2015, procesul penal în privința lui Grincu Felix în baza art. 352¹ Cod Penal, a fost încetat pe motive de nereabilitare, urmare a intervenirii termenului de prescripție. La acest capitol, petentul Decencu Mihail, a omis să comunice organului de urmărire penală, faptul că această sentință nu este definitivă, deoarece ea a fost contestată cu apel și cauza penală nr. 2013070222, se află pe rolul Curții de Apel Bălți. În ipoteza în care, ar fi existat un act în confirmarea faptului că Grincu Felix, a prezentat instanței judecătorești declarații care nu corespund adevărului, aplicabile în acest sens sunt prevederile art. 7 (2) CP, care stiuplează că: "Nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă". Astfel, conchide că, nici o faptă nouă sau recent descoperită nu a fost invocată de acuzatorul de stat, la soluționarea plîngerilor lui Decencu și Ceabaniuc. Mai mult ca atât, însăși petiționarii, nu au invocat în plîngerile lor, fapte noi, recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar servi temei legal pentru reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix. De facto, petiționarii, prin înaintarea plîngerilor din 12.10.2016, încearcă să facă o reevaluare a probelor și întreprind o tentativă de revizuire a hotărîrilor judecătorești irevocabile, încălcînd astfel securitatea raporturilor juridice. Consideră că ordonanța din 02 noiembrie 2016 este nemotivată, nu conține circumstanțe noi sau recent descoperite și efectiv, nu poate sta la baza reluării urmăririi penale în privința lui Grincu Felix. Or, potrivit prevederilor art.255 (2) CPP, statul prin intermediul organelor de urmărire penală are obligația pozitivă, în desfășurare procesului penal să motiveze actele emise, în speță ordonanța din data de 02 noiembrie 2016. Ordonanța din 02.11.2016 a fost emisă de Procurorul General interimar cu depășirea împuternicirilor acordate de legislația procesual penală. Aplicabile în acest sens sunt prevederile art. 287 (2) CPP, care prevăd că: "reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire". Astfel, Procurorul General interimar Eduard Harunjen și alți procurori în limita competenței care le revin și în conformitate cu prevederile legale citate supra, aveau dreptul doar de a interveni cu un demers către judecătorul de instrucție, solicitînd reluarea urmăririi penale în speța dată. Soluția vis-a-vis de reluarea urmăririi penale, urma a fi dată de judecătorul de instrucție și nu de procuror, care avea doar atribuția de a înainta un demers și a motiva solicitarea privind reluarea urmăririi penale. Legiuitorul, la acest capitol a operat modificări în scopul excluderii reluării arbitrare și abuzive a urmăririi penale, aceasta fiind dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție. Mai mult ca atât, legiuitorul, prin modificarea art. 287 (2) CPP, la data de 09.09.2016, a ținut să aplice în practică principiul potrivit căruia riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de stat, iar corectarea acestuia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite reluarea urmăririi penale doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența judecătorului de instrucție trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției sau viciile depistate, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a cauzei. Specifică că Ordonanța din 02.11.2016 privind reluarea urmăririi penale, este lovită de nulitate absolută din momentul emiterii, nu produce efecte juridice și efectiv toate "acțiunile de urmărire penală" după data de 02.11.2016, sunt nule. Reluarea urmăririi penale a avut loc cu încălcarea art.6§1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și art. 4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, deoarece prin anularea ilegală și abuzivă a ordonanței din 13.03.2013 și reluarea urmăririi penale, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Practica CEDO confirmă că dreptul la un proces echitabil, este aplicabil atât pe parcursul judecării cauzei de către o instanță competentă, cât și tuturor procedurilor prealabile, în speță - urmărirea penală. Curtea reiterează că dreptul la un proces echitabil garantat de articolul 6 § 1 din Convenție enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, printre altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Savinskiy vs Ucraina, cererea nr. 6965/02, § 25-27, 28 februarie 2006). În cauza Savinskiy v. Ucraina, Curtea a constatat, în

unanimitate, violarea dreptului la un proces echitabil, deoarece prin casarea unei hotărâri judecătorești definitive printr-o procedură nelimitată în timp, lansată de procuror, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice. Curtea a notat că autoritățile nu au prezentat argumente suficiente care ar justifica casarea sentinței irevocabile, în speță, Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, a invocat ca "fapte noi sau recent descoperite", circumstanțe care nu sunt relevante pentru caz și mai mult ca atât sunt obiectul altor cauze penale și civile. Or, reluarea urmăririi penale la expirarea a 3 ani și 7 luni, reprezintă o situație excepțională și astfel, faptele noi sau recent descoperite, ar trebui să ofere o răsturnare de situație în cauza penală, deoarece simpla invocare a acestora, nu constituie temei de reluare a urmăririi penale. Așa-numitele fapte noi ar trebui să aibă un impact puternic asupra circumstanțelor cauzei penale, să ofere răspunsuri la chestiunile care nu au fost soluționate sau în alt mod să convingă că totuși învinuirea adusă lui Grincu Felix în anul 2009, este una întemeiată și urmărirea penală urmează a fi reluată. Argumentul invocat în Ordonanța din 02 noiembrie 2016, referitor la faptul că actele de dispoziție privind respingerea plîngerilor părților, nu constituie impediment pentru reluarea urmăririi penale, nu are nici o încadrare juridică și logică. Procurorul General interimar, Harunjen Eduard, era obligat la indicarea faptelor noi sau recent descoperite care ar justifica reluarea urmăririi penale, acestea fiind unicele temeiuri de anulare a ordonanței de încetare din 13.03.2013 și reluare a urmăririi penale. Lipsa unor fapte noi sau recent descoperite, nu face altceva, decât să întărească temeinicia și legalitatea Ordonanței din 13.03.2016. Or, autorul ordonanței din 02 noiembrie, nu era ținut să înlăture toate impedimentele depistate, ci să justifice necesitatea reluării urmăririi penale. Simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reluare a urmăririi penale, unica derogare, potrivit prevederile legale citate supra, constă în existența faptelor noi sau recent descoperite. În temeiul celor invocate, efectiv constată violarea flagrantă a dreptului la un proces echitabil prin încălcarea de către procuror a principiului securității raporturilor juridice stabilite în hotărâri judecătorești irevocabile, încă în anul 2008-2013. Potrivit art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiasi stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat. Totodată, Curtea menționează că, aceste dispoziții nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată și nu se admite nici o derogare de la aceste prevederi. Astfel, principiul dat se referă nu doar la dreptul persoanei de a nu fi judecat de două ori pentru aceeași faptă, dar și la dreptul acesteia de a nu fi urmărită de două ori pentru aceeași faptă de organele de urmărire penală. În acest context, reieșind din jurisprudența CEDO (cauza Zolotuhin vs Rusia), Curtea statuează că art.4 al Protocolului nr.7 trebuie să fie înțeles în sensul că interzice urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o a două „infracțiune” în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sînt în mod substanțial aceleași. CEDO definește că faptele identice sunt faptele care constituie un ansamblu de circumstanțe concrete, care implică de fapt același inculpat și care sînt indisolubil legate între ele în timp și în spațiu, a căror existență trebuie să fie demonstrată, în scopul de a se putea iniția urmărirea penală ori spre a se ajunge la o condamnare a autorului acestora. Acuzațiile aduse lui Grincu Felix prin actul de învinuire sunt exact aceluiași ca și în anul 2009. Astfel, atât timp cît reluarea urmăririi penale este ilegală, conform criteriile expuse supra, instanța de judecată, este ținută la aplicarea prevederilor art. 22 (2) CPP, care stipulează în mod expres că, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă.” Organul de urmărire penală, precum rezultă și din materialele cauzei, nu a invocat descoperirea de fapte noi, recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente. (f.d. 7-24, vol. VII)

În ședința de judecată avocatul Emanoil Ploșnița a susținut plîngerea înaintată și a solicitat admiterea integrală a acesteia. Suplimentar a indicat că, atît timp cît art.287 CPP prevede în mod expres și imperativ că reluarea urmării penale într-o cauză penală încetată poate fi dispusă la demersul procurorului doar și numai de judecătorul de instrucție, fiind privați în mod abuziv de către procuror de a lua cunoștință cu materialele cauzei nu se cunoaște dacă judecătorul de instrucție a examinat demersul procurorului și dacă a fost emisă o asemenea încheiere. Atît timp cît nu se prezintă această încheiere se rezumă că procurorul nu a făcut demers judecătorului de instrucție privind anularea ordonanței de încetare a urmării penale în privința lui Felix și efectiv judecătorul de instrucție nu a emis o astfel de încheiere, lipsa încheierii judecătorului de instrucție privind anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale în privința lui Felix Grincu echivalează cu absența ordonanței de pornire a urmării penale. Efectul lipsei încheierii este emiterea unei sentințe de încetare a procesului penal. Ordonanța din 02.11.2016 emisă de către dl Harujen, la acel moment procuror general interimar astăzi procuror general în exercițiu, nu acoperă handicapul procesual ce ține de lipsa încheierii judecătorului de instrucție. Menționează că prevederile art. 287 CPP în acest sens sunt foarte clare, foarte previzibile și nu au loc pentru careva comentarii și interpretări. Consideră că ordonanța din 02.11.2016 este una ilegală și abuzivă, or alin. 1 a art. 287 CPP al RM care să-i permită procurorului prin ordonanță de a relua urmărirea penală a fost abrogat prin legea din 28.07.2016. Legiuitorul prin modificarea alin.2 a art.287 CPP a prevăzut strict o singură procedură de reluare a urmării penale prin încheierea judecătorului de instrucție la demersul procurorului. Mai mult ca atît, potrivit notei informative la Legea de abrogare a art.287 alin.1 CPP autorii își propuneau excluderea metodei reluării urmăririi penale de către procuror, fiind dispuse exclusiv de către judecătorul de instrucție. Atît timp cît nu avem încheierea judecătorului de instrucție privind reluarea urmării penale și anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 13.03.2013, ordonanța din 02.11.2016 este una ilegală. Alin. 4 a art. 287 CPP prevede doar numai termenul în interiorul căruia urmărirea penală poate fi reluată în cazul în care au fost descoperite recent fapte noi sau recent descoperite. Termenul este de un an de zile. Stabilirea termenului de un an de zile la alin.4 nu schimbă modalitatea legală de reluare a urmării penale. În orice caz, în prezența oricăror motive, legea nu oferă procurorului ierarhic superior inclusiv și procurorului general reluarea urmării penale. Scoaterea de sub urmărire penală, încetarea procesului în privința lui Grincu Felix a avut loc 3 ani și 7 luni în urmă. Sub acet aspect porocurul general nu avea împuternicirea și nu putea dispune reluarea urmării penale. Ordonanța din 2 noiembrie 2016 este o încălcare abuzivă a prevederilor Convenției Europene ce ține de securitatea raporturilor juridice, deoarece ordonanța de încetare a urmăririi penale a fost contestată în ordinea stabilită de CPP în toate instanțele posibile din RM, iar hotărîrea este una - ordonanța de încetare a urmării penale a fost recunoscută ca fiind legală și întemeiată. Evident că anularea unei hotărîri legale și întemeiate la expirarea la 3 ani și 7 luni este o încălcare a securității raporturilor juridice. Totodată emiterea acestei ordonanțe încalcă dreptul prevăzut de convenție a lui Grincu Felix, în speță de a fi tras la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă. Sub aspectul faptelor noi sau recent descoperite, procurorul nu a invocat și nu a prezentat nici o faptă nouă sau recent descoperită, unica faptă nouă și descoperită recent este plîngerea pretinsei părți vătămate, care încearcă să reevalueze o hotărîre irevocabilă a instanțelor de judecată și cealaltă plîngere a celuilalt cetățean nu conține fapte noi sau descoperite recent și în ordonanța din 02.11.2016 se încearcă a face o reevaluare a circumstanțelor stabilite în procesul de urmărire penală încetat cu 3 ani și 7 luni pînă la emiterea ordonanței din 02 noiembrie 2016. Sub aspectul pretinselor circumstanțe noi sau recent descoperite, menționează că, nu o să se regăsească în materialele cauzei penale nici un act de procedură emis de procuror referitor la cercetarea faptelor noi sau recent descoperite, dar de fapt nu dispune procurorul de timp, efectuînd urmărirea penală în două zile. Cu referire la cele menționate și motivele invocate în cererea de încetare a procesului penal cît și în plîngerea din 28.11.2016 solicită admiterea acestora integral. Totodată, specifică că, toate circumstanțele ce țin de cercetarea acestei cauze penale și sub aspectul că pentru atragerea la răspundere penală a lui Felix au expirat termenii de prescripție,

55

iar reluarea cauzei penale este un proiect politico-comercial. În ordonanța din 02.11.2016 nu este menționată și nu se poate atribui calitatea de fapte noi sau circumstanțe descoperite recent, prima precum că la momentul investigării începând cu anul 2009 pînă în 2013 în cauza civilă privind încasarea sumelor bănești ce îi revenea lui Grincu Felix ca rezultat a instalării gardului de sprijin, a fost prezentat un raport de expertiză fals, afirmația dată nu este o faptă nouă sau o circumstanță nouă, deoarece ea a fost cunoscută și supusă unor investigații pînă la data de încetare a procesului penal. Nimic nou dl Decencu nu a invocat. Precum că Igor Cebaniuc, proprietarul terenului de pe str. Calea Orheiului 115, nu a încasat sume bănești la tranzacția de vânzare-cumpărare, acesta nu sunt fapte noi deoarece, deoarece Igor Cebaniuc cu întrebarea în cază s-a adresat organelor de resort și plîngerea acestuia a fost respinsă. Mai mult ca atît, procurorul urma a prezenta actul confirmatoriu că Igor Cebaniuc a fost vreodată proprietarul terenului dat. Cebaniuc niciodată nu a fost proprietarul terenului dat. Pornirea urmăririi penale de către IP Brîceni, da într-adevăr a fost pornită urmărirea penală, la moment și procurorul cunoaște că suntem în prezența unei sentințe de încetare deoarece a expirat termenul de prescripție, sentința ce a fost atacată la Curtea de Apel Bălți și pînă astăzi se află pe rolul acesteia. Cu privire la emiterea hotărîrii judecătorești sect. Rîșcani din 20.05.2015 prin care au fost respinse acțiunile lui Decenco și SA Mif privind încasarea unui pretins prejudiciu material și a venitului ratat, nici una din aceste circumstanțe nu reprezintă fapte noi sau recent descoperite care ar fi putut influența legalitatea ordonanței de încetare a urmăririi penale.

La 05 decembrie avocatul Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix a înaintat cerere prin care susține contestația înaintată de avocatul Emanoil Ploșnița și a solicitat admiterea acestei din mai multe considerente. Astfel, în motivarea poziției sale indică avocatul Ion Cerga că, cauza penală nr.2009020580 a fost pornită la data de 25.05.2009 pe indiciile infracțiunii prevăzute de al.5 art.190 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028232 în baza prevederilor al. 1 art.335 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028233 în baza prevederilor al. 1 art.335 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028329 în baza prevederilor lit.b), d) al.2 art.361 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028328 în baza prevederilor al.1 art.310 CP. La data de 16.11.2009, cauzele penale nr.2009028328, nr.2009028329 au fost conexe la cauza penală nr.2009020580. La data de 21.09.2010, cauza penală nr.2009020580 a fost clasată în baza prevederilor al.3 art.275 CPP. La data de 18.05.2011, ordonanța de clasare a fost anulată de către Prim-adjunct procurorului General cu dispunerea reluării urmăririi penale. La data de 18.01.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.201201010 în baza prevederilor art.310 CP. La data de 29.03.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.2012028046 în baza prevederilor art.312 CP. La data de 29.03.2012, cauza penală nr.201201010 și nr.2012028046 au fost conexe la cauza penală nr.2009020580. La data de 02.04.2012, Felix Grincu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii al.5 art.190 CP. La data de 08.08.2012, procurorul V. Plugaru a emis ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza nr.2009020580 din motivul lipsei a elementelor constitutive ale vreunei infracțiuni. Totodată, a fost dispusă disjungerea într-o procedură separată din cauza penală a materialelor privind pretensele fapte de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces, declarații mincinoase, determinarea la depunerea declarației mincinoase, la formularea de concluzii false de către expert, precum și de confecționarea, deținerea și folosirea a documentelor oficiale false, cu restituirea corpurilor delictuale necesare pentru efectuarea expertizei informaționale. La data de 12.09.2012, prin ordonanța procurorului General ordonanța de încetare a urmăririi penale din 08.08.2012 în cauza penală nr.2009020580 a fost anulată. La data de 13.03.2013, prin ordonanța procurorului O. Pavlovshi a fost dispusă încetarea urmăririi penale nr.2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Prin ordonanța din 04.06.2013, emisă de către procurorul adjunct al mun. Chișinău V. Lupu s-a respins plîngerea cet. O. Grincu depusă împotriva ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin încheierea judecătorești Centru, mun. Chișinău nr.10-133/13 din 17.06.2013, s-a respins plîngerea petiționarului O. Grincu, fiind menținute ordonanța privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 din 13.03.2013 și

ordonanța din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu în penală nr.2009020580. Prin încheierea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 06.08.2013, s-a dispus respingerea plîngerii părții vătămate depusă împotriva ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi și a ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anulare ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din nr.1re-32/14 din 05.02.2014, s-a dispus respingerea recursului în anulare depus de către partea vătămată M. Decencu împotriva încheierii judecătorei Rîșcani din 06.08.2013. La data de 31.05.2013, a fost pornită urmărirea penală nr.2013070222 în baza alin.1 art.310 CP. La data de 22.10.2013, a fost pornită cauza penală nr.2013070475 pe semnele infracțiunii prevăzute de art.352¹ CP. La data de 22.10.2013, cauza penală nr.2013070222 și nr.2013070475 au fost conexate într-o cauză penală nr.2013070222. La data de 12.10.2016, partea vătămată M. Decencu și Ig. Ceabaniuc au înaintat cerere privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, invocînd fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.201201010 și nr.2012028046. Prin ordonanța din 02.11.2016 a procurorului General-interimar E. Harunjen, s-a dispus anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi, anularea ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale nr.2009020580 cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale. Motivul: circumstanțe și fapte noi. Temeiul art.1 pct.37¹, art.6, art.7, al.3 art.19, art.22, pct.2, 3¹ al.2 art.52, al.1 art.254, art.255, 259, al.4 art.287 din CPP. Circumstanțe și fapte noi menționate prin ordonanța din 02.11.2016: cet. Ig. Ceabaniuc a fost dus în eroare la înstrăinarea imobilului din str. Calea Orheiului 115, mun. Chișinău, neprimind suma convenită de bani ce reprezintă costul terenului; sentința judecătorei or. Briceni din 21.04.2015, emisă pe cauza penală nr.2013070222, prin care s-a dispus încetarea cauzei penale pe motivul nereabilitării după învinuirea adusă în baza art.352¹ CP; hotărîrea judecătorei sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 25.05.2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.03.2016, prin care s-au respins pretențiile lui Felix Grincu, SRL Arboris Com invocate față de partea vătămată M. Decencu; decizia Curții de Apel Chișinău din 09.02.2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din 10.08.2012, prin care s-au respins pretențiile F. Grincu, SRL Arboris Com împotriva SRL Eliptprim Construct, SRL MIF. Consideră că o parte din circumstanțe și fapte presupuse noi, au apărut pînă la încetarea urmăririi penale și, despre care cel puțin partea vătămată cunoștea la momentul examinării contestațiilor acesteia în baza art.313 CPP. Sentința judecătorei or. Briceni din 21.04.2015, emisă pe cauza penală nr.2013070222, prin care s-a dispus încetarea cauzei penale pe motiv nereabilitării după învinuirea adusă în baza art.352¹ CP nu este una definitivă. Potrivit al. 3 art.22 din CPP: hotărîrea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărîrea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași persoană pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor cînd fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea pronunțată. În dosarul penal nr.2011036570 există o hotărîre judecătorească definitivă, care nu permite organului de urmărire penală să întreprindă acțiuni procesual penale în cadrul aceleiași cauze penale. Potrivit al.4 art.287 din CPP: în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărîrea respectivă. Ordonanța din 02.09.2016, emisă de către procurorul General- interimar E. Harunjen este lovită de nulitate, prin urmare nu este aplicabilă prima propoziție din al.4 art.287 din CPP întru susținerea soluției privind reluarea urmăririi penale. Potrivit pct. 66 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015: reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent

54

descoperite ori a existat un viciu fundamental, legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între sarcinile procesului penal - stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții echitabile. Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual-penale, sunt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bătută, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere. Cu referire la redeschiderea urmăririi penale pe motiv că ancheta inițială nu a fost completă, în cauza Stoianova și Nedelcu vs. România, Curtea Europeană a menționat că carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamantilor și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă. Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 s-a declarat neconstituțional alineatul (1) al articolului 287 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Prin urmare, avînd la dispoziție încheierea judecătoreii Rîșcani, mun.Chișinău din 06.08.2013, încheierea judecătoreii Centru, mun. Chișinău nr.10-133/13 din 17.06.2013, decizia Curții Supreme de Justiție nr.1re-32/14 din 05.02.2014, procurorul General-interimar nu a fost în drept să dispună anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale din 13.03.2013 și a ordonanței din 04.06.2013. Totodată, ordonanța din 02.11.2016 emisă de către procurorul General-interimar E. Harunjen este lovită de nulitate prin prisma prevederilor al.2 art.287 din CPP, potrivit căreia: reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire. Modificările în acest sens au parvenit prin Legea nr.197 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM, intrată în vigoare la data de 09.09.2016. Potrivit pct.1 al Legii nr.197 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM, intrată în vigoare la data de 09.09.2016, alineatul 1 al art.287 din CPP, prin care procurorul dispunea de dreptul de a relua urmărirea penală a fost abrogat. (f.d. 56-57 verso, vol. VI)

În cererea privind declararea nulității ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, indică avocatul Ion Cerga că, cauza penală nr.2009020580 a fost pornită la data de 25.05.2009 pe indiciile infracțiunii prevăzute de al.5 art.190 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028232 în baza prevederilor al.1 art.335 CP. La data de 01.09.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028233 în baza prevederilor al.1 art.335 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028329 în baza prevederilor lit.b), d) al.2 art.361 CP. La data de 16.11.2009, a fost pornită urmărirea penală nr.2009028328 în baza prevederilor al.1 art.310 CP. La data de 16.11.2009, cauzele penale nr.2009028328, nr.2009028329 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580. La data de 21.09.2010, cauza penală nr.2009020580 a fost clasată în baza prevederilor al.3 art.275 CPP. La data de 18.05.2011, ordonanța de clasare a fost anulată de către prim-adjunctul procurorului General cu dispunerea reluării urmăririi penale. La data de 18.01.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.201201010 în baza prevederilor art.310 CP. La data de 29.03.2012, a fost pornită urmărirea penală nr.2012028046 în baza prevederilor art.312 CP. La data de 29.03.2012, cauza penală nr.201201010 și nr.2012028046 au fost conexate la cauza penală nr.2009020580. La data de 02.04.2012, Felix Grincu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii al.5 art.190 CP. La data de 08.08.2012, procurorul V. Plugaru a emis ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza nr.2009020580 din motivul lipsei elementelor constitutive ale vreunei infracțiuni. Totodată, a fost dispusă disjungerea într-o procedură separată din cauza penală a materialelor privind pretensele fapte de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces, declarații mincinoase, determinarea la depunerea declarației mincinoase, la formularea de concluzii false de către expert, precum și de confecționarea, deținerea și folosirea a documentelor oficiale false, cu restituirea corpurilor delictive necesare pentru efectuarea expertizei informaționale. La data de 12.09.2012, prin ordonanța procurorului General ordonanța de încetare a urmăririi penale din 08.08.2012 în cauza penală nr.2009020580 a fost anulată. La data de 13.03.2013, prin ordonanța procurorului O. Pavlovshi a fost dispusă încetarea urmăririi penale nr.2009020580 din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Prin ordonanța din

04.06.2013, emisă de către procurorul adjunct al mun. Chișinău V. Lupu s-a respins plîngerea cet. O. Grincu depusă împotriva ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin încheierea judecătorei s. Centru mun. Chișinău nr.10-133/13 din 17.06.2013, s-a respins plîngerea petiționarului O.Grincu, fiind menținute ordonanța privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 din 13.03.2013 și ordonanța din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V.Lupu în cauza penală nr.2009020580. Prin încheierea judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 06.08.2013, s-a dispus respingerea plîngerii părții vătămate depusă împotriva ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi și a ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingerea a plîngerii cet. O.Grincu de anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale. Prin decizia Curții Supreme de Justiție RM din nr.1re-32/14 din 05.02.2014, s-a dispus respingerea recursului în anulare depusă de către partea vătămată M. Decencu împotriva încheierea judecătorei Rîșcani din 06.08.2013. La data de 31.05.2013, a fost pornită urmărirea penală nr.2013070222 în baza al.1 art.310 CP. La data de 22.10.2013, a fost pornită cauza penală nr.2013070475 pe semnele infracțiunii prevăzute de art.352¹ CP. La data de 22.10.2013, cauza penală nr.2013070222 și nr.2013070475 au fost conexe într-o cauză penală nr.2013070222. La data de 12.10.2016, partea vătămată M. Decencu și Ig. Ceabaniuc au înaintat cerere privind dezacordul cu ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580, invocînd fapte noi, care nu au fost constatate și analizate în cadrul cercetărilor efectuate în cauzele penale nr.201201010 și nr.2012028046. Prin ordonanța din 02.11.2016 a procurorului general interimar E. Harunjen, s-a dispus anularea ordonanței privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr.2009020580 emisă de către procurorul O. Pavlovschi, anularea ordonanței din 04.06.2013 a procurorului adjunct al mun. Chișinău V. Lupu de respingere a plîngerii cet. O. Grincu de anulare a ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale nr.2009020580 cu dispunerea organizării efectuării urmăririi penale. Motivul: circumstanțe și fapte noi. Temeiul: art.1 pct.37¹ art.6, art.7, al.3 art.19, art.22, pct.2, 31 al.2 art.52, al.1 art.254, art.255, 259, al.4 art.287 din CPP. Ordonanța cu privire la reluarea urmăririi penale din 02.11.2016, emisă de către procuror general interimar urmează a fi declarată nulă, deoarece prin prezentul act este afectat dreptul cet. Felix Grincu de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori, avînd încălcarea gravă de către organul de urmărire penală a prevederilor al. 2 art.287 CPP și a prevederilor Hotărîrii Curții Constituționale RM nr.12 din 14.05.2015 s-a declarat neconstituțional alineatul (1) al articolului 287 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003. În cazul declarării nule a ordonanței se va exclude urmărirea penală. (f.d. 4-6, vol. VII, f.d. 12-14, vol. VIII)

În ședința de judecată avocatul Ion Cerga a susținut cererea înaintată și a solicitat a fi admisă plîngerii cît a cererii privind declararea nulității ordonanței Procurorului General interimar din 02.11.2016 din motivele indicate în cerere. Suplimentar a menționat că, regretabil este faptul că nu este procedura de referință pentru a vedea poziția acuzării. Art. 332 alin.1 și art.350 alin.1 CPP dau posibilitatea instanței de a emite o decizie de încetare a cazului la orice etapă a procesului. Art. 270 punct. 7 la care se face condiția încetării urmăririi penale în cazul în care există o hotărîre judecătorească definitivă referitor la aceeași acuzație. Astfel, sunt două hotărîri judecătorești ale Judecătorei sect. Centru și Rîșcani și decizia CSJ prin care s-a întărit ordonanța procurorilor de încetare a urmăririi penale care au aceeași valoare a unei hotărîri judecătorești, deoarece urmărirea penală se finisează prin ordonanță, în cazul dat de încetare. Reluarea urmăririi penale la art.287 alin.2 CPP condiționează că se face, se dispune, de către un judecător de instrucție la demersul procurorului, este unica normă procesual penală care din 09.09.2016, care condiționează reluarea urmăririi penale. Presupune că organul de urmărire penală va face trimitere la lit.d) alin.2 art.53¹ CPP, în care se menține dreptul procurorului ierarhic superior de a anula total sau parțial actele procurorului ierarhic inferior, însă nu este prin această normă reglementată reluarea urmăririi penale. Art.287 alin.2 CPP strict indică și condiționează reluarea urmăririi penale. Art.53 CPP nu prevede nici un temei de reluare, nu există în acest context. De aceea legislatorul în 2016, avînd practica judiciară anume de la CtEDO a efectuat

59

modificări, unde a condiționat reluarea urmării penale. CEDO ne învață să citim ce este scris fără abateri și dacă este scris judecător de instrucție la demersul procurorului atunci așa și trebuia să fie. Această orodnanță nu are nici o putere juridică atât timp cât legea condiționează procesul de reluare a urmării penale pînă la hotărîrea judecătorului de instrucție. Referitor la circumstanțe noi, specifică că vol. 5 f.d.116-129 – rechizitoriul, nici un cuvînt în acest rechizitoiu nu este despre o oarecare cauză penală instrumentată de poliția Briceni cu referire la înstrăinarea repetată, ceea ce confirmă că în orodnanța din 02.11.2016 s-a reiterat, s-a reanalizat circumstanțele anterior stabilite și nicidecum nu prezintă vreo probă recent nouă apărută. La materialele cauzei nu există vreo orodnanță, vreo hotărîre definitivă cu trimitere la această circumstanță nouă, or organul de urmărire penală trebuia aceste circumstanțe noi să le folosească și în învinuire și în rechizitoriul pentru a demonstra afectarea procesului penal pînă la reluare și în momentul încetării, or prin acest rechizitoriu se primește că circumstanța nouă nu prezintă nici o valoare în vederea învinuirii aduse lui Grincu Felix.

Inculpatul Grincu Felix Ion a susținut argumentele invocate de avocații săi și a solicitat admiterea plîngerii și anularea Ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016.

În ședința de judecată procurorul Victor Cazacu a solicitat respingerea plîngerii și cererilor avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind anularea și declararea nulității orodnanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 din mai multe motive de fapt și de drept. Astfel, indică procurorul că, partea acuzării nu neagă faptul că convenția Europeană a drepturilor omului și CPP statutează asupra principului că nu trebuie să fie o persoană pedepsită și urmărită penal de două ori pentru una și aceeași faptă. Totodată consideră că urmează a fi reținut faptul că atât legislația procesual penală autohtonă cât și Convenția stabilesc anumite derogări de la acest drept întru netransformarea acestuia într-un drept absolut. Deorgările indicate, consideră că, sunt stipulate expres la art. 22 și 287 CPP și în special alin. 4 la art.287. În acord cu prevederile legale care stabilesc circumstanțele și căile procesuale de reluare a urmăririi penale, consideră că, procurorul general la data de 02.11.2016, conducînd-se de temeiurile expres indicate la art.287 alin. 4 CPP și anume bazîndu-se referitor la fapte noi și recent descoperite pe marginea cauzei penale a emis orodnanța de reluare a urmării penale. Aceste fapte își găsesc materializarea de la fila nr.4 a orodnanței prin invocarea faptului că intentarea unei cauze penale de către IP Briceni privind înstrăinarea repetată a imobilului de pe str. Orheiului 115, mun. Chișinău toate aceste acțiuni sunt părți componente a unei scheme criminale în care acțiunile lui Grincu Felix și persoane din anturajul acestuia au fost orchestrate avînd scopuri bine determinate, urmărind scopul pentru obținerea anumitor hotărîri de judecată, prin acțiuni intenționate prestabilite. Concomitent, consideră că urmează a fi reținut și faptul că hotărîrea procurorului interimar general a fost emisă în coroborare cu art. 53¹ alin. 2 lit.d) CPP, prin care se acordă procurorului ierarhic superior atribuția de a anula total ori parțial prin orodnanță motivată, în condițiile CPP, actele procurorului ierarhic inferior. Concomitent această hotărîre a fost condiționată și de acele obligațiuni pe care le au organele de investigare - de luare a tuturor măsurilor posibile și epuizarea tuturor căilor posibile la investigarea unui caz, or omisiunea unui astfel de fapt ar duce la încălcarea drepturilor procesuale a celorlalți participanți la proces. Consideră că alegațiile apărării precum că urmărirea penală nu poate fi reluată mai tîrziu de un an de zile, se referă doar la cazul în care a fost descoperit un viciu fundamental, termenul de un de zile se referă la această circumstanță ce este expres prevăzută în Cod. Consideră că prevederile legiuitorului sunt clare, or ca temeiuri de reluare au fost invocate 3 temeiuri diferite: dacă apar fapte noi sau recent descoperite sau viciu fundamental. Acestea sunt indicate în alin 4 și anume viciul fundamental a cărui invocare urmează a fi reclamat în interiorul termenului de un an de zile. Termenul indicat nu se referă la circumstanțele prevăzute, și anume dacă apar circumstanțe noi sau recent descoperite, reluarea urmării penale pe aceste temeiuri fiind posibilă de reluat și mai tîrziu de un an de zile. Din motivele indicate, consideră că, orodnanța procurorului general din 02.11.2016 este una legală și întemeiată și solicită respingerea plîngerii și cererilor avocaților părții apărării.

Reprezentantul părții vătămate SA Mif, Mihail Decencu, a solicitat respingerea plîngerii și a cererilor avocaților inculpatului Grincu Felix ca neîntemeiată, în caz contrar vor fi lezate drepturile părții vătămate.

Audiind participanții la ședința de judecată preliminară, studiind argumentele plîngerii privind anularea ordonanței Procurorului General din 02.11.2016, cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 și materialele cauzei penale nr.1-1711/2016, instanța conchide că, plîngerea și cererile avocaților inculpatului Grincu Felix urmează a fi respinse dîn următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform art. 345 alin. 4 pct. 3) CPP, în ședința preliminară se soluționează chestiunile privind trimiterea cauzei după competență sau, după caz, încetarea, totală sau parțială, a procesului penal.

Conform art.251 CPP al RM, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decît prin anularea aceluia act. Încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștința de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Instanța de judecată reține că temei de anulare și declarare a nulității ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016 avocații inculpatului invocă încălcarea competenței la emiterea acesteia, precum și cu încălcarea art.22 alin.2 CPP al RM, art.287 alin.2, 4 CPP al RM.

Sub acest aspect instanța de judecată relevă că, potrivit art.287 alin.2, 4 CPP, reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire. În cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai tîrziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire.

Totodată, potrivit art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale, este enunțat dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, principiu care la rîndul său a fost învederat și în legislația națională și anume la art.22 alin.1 CPP.

Subsecvent se reține că acest drept nu este unul absolut fiind afectat și de excepții, materializate în art.287 alin.4, art.22 din Codul de Procedură Penală și în art.4 al Protocolul nr.7 la Convenție.

Conform normelor enunțate, pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legiuitorul a prevăzut la art.287 alin.4 CPP că această acțiune se admite dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente de natură să afecteze hotărîrea pronunțată. Acestea, potrivit Hotărîrii Curții CONstituționale nr.26 din 23.11.2010 sînt circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit,

67
judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, consacrat de art.22 CPP, care la art.2 prevede derogările admisibile.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului conchide că fapte noi constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată, iar fapte recent descoperite sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite.

Instanța de judecată relevă că aceste constatări se reflectă și în Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art.287 alin.1 CPP.

Corespunzător, ordonanța procurorului general-interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 conține temeuri calificate ca fapte noi și recent descoperite, inclusiv: intentarea la 31 mai 2013 a cauzei penale nr.2013070222 de către OUP al SUP a IP Briceni – înstrăinarea repetată persoanelor din anturajul lui Grincu Felix a imobilului situat în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 115, reflectate în ordonanța contestată prin sintagma "constituie părți componente a unei scheme criminale, în care acțiunile lui Grincu Felix și a persoanelor din anturajul acestuia au fost orchestrate, urmărindu-se scopuri bine determinate, obținerea anumitor hotărîri de judecată, prin acțiuni intenționate, prestabilite de falsificare a actelor oficiale, a probelor în procesele civile și a declarațiilor."

Suplimentar instanța reține că, conform art.11 alin.1 lit.c) din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016, Procurorul General are următoarele atribuții: exercită controlul asupra activității procurorilor.

Conform art.13 alin.2 lit.b) din aceeași Lege, procurorul ierarhic superior nemijlocit exercită următoarele atribuții: revocă, suspendă sau anulează actele emise de procurorul ierarhic inferior care contravin legii.

Se reține că Procurorul General în toate cazurile este procuror ierarhic superior în raport cu ceilalți procurori

Subsecvent, instanța de judecată relevă că, ordonanța Procurorului General din 02.11.2016 de reluare a urmăririi penale în privința lui Grincu Felix a fost emisă urmare a exercitării atribuțiilor de control ierarhic legiferate la art.53¹ alin.2 lit.d), f) CPP, atribuții aferente funcției Procurorului General menite să corecteze eventualele încălcări admise de procurorul ierarhic inferior.

Instanța atestă că, în cazurile reluării urmăririi penale după încetarea ei sau după scoaterea de sub urmărire soluția dispusă de procurorul ierarhic superior trebuie să se bazeze pe motivele care sunt expres arătate în alin.(2) al articolului 22 CPP, în situația când hotărârea anterioară de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire a fost adoptată legal la acel moment în baza probelor acumulate.

Mai mult ca atât reluarea urmăririi în cazul dat nu are drept scop persecutarea inculpatului, scopul fiind protejarea drepturilor părților vătămate, iar acțiunile Procurorului General au fost orientate spre atingerea scopului procesului penal enunțat la art.1 alin.2 CPP.

Regula generală stabilește că urmărirea penală încetată nu poate fi reluată oricînd, or reluarea urmăririi penale în orice moment de către procuror, crează o situație de nesigurață și incertitudine a bănuțului/învinuțului pentru un termen nedefinit și pentru circumstanțe care pot fi invocate aleatoriu la redeschiderea cauzei penale. Anume aceasta a fost rațiunea legiuitorului prin introducerea la art.287 alin.4 CPP a excepțiilor, care permit reluarea urmăririi penale și anume apariția faptelor noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă.

Potrivit pct.5.5 din HPCSJ nr.7 din 04.07.2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, fapte noi constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă.

62

Fapte recent descoperite sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce-i era favorabilă a preferat să păstreze tăcerea, nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.

Prin urmare, Procurorul General, prin adoptarea ordonanței din 02.11.2016 a dispus anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 13.03.2013 și anularea ordonanței procurorului adjunct al mun. Chișinău din 04.06.2013, precum și reluarea urmăririi penale pe cauza penală nr.2009020580 în legătură cu apariția de circumstanțe și fapte noi.

Nu pot fi reținute argumentele părții apărării precum că prin reluarea urmăririi penale și anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 13.03.2013 se încalcă principiul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă, or în privința inculpatului Felix Grincu nu a fost emis un act judecătoresc irevocabil, act prin care ultimul să fie recunoscut culpabil, de către Procurorul General fiind anulată doar ordonanța de încetare a urmăririi penale, iar reluarea urmăririi penale nu subrogă în efecte o sentință de condmanare care să încalce prezumția de nevinovăție a lui Grincu Felix.

Potrivit jurisprudenței CtEDO scopul oricărei investigații oficiale a faptei prejudiciabile îl constituie luarea de măsuri, epuizarea tuturor căilor posibile în administrarea probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, chiar și fără obținerea unui rezultat.

Instanța de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele părții apărării privind expirarea termenului de un an pentru anularea ordonanței de încetare și reluarea urmăririi penale, or acest termen se referă la cazul descoperirii unui viciu fundamental, nefiind aplicabil în cazul ordonanței din 02.11.2016, care a fost emisă în baza unor fapte noi sau recent descoperite, unde urmărirea penală poate fi reluată și mai târziu de un an.

Astfel, reieșind din circumstanțele enunțate supra, instanța de judecată consideră necesar de a respinge atât plîngerea privind anularea ordonanței procurorului general interimar din 02.11.2016 cât și cererile privind declararea nulității acesteia.

În baza celor expuse și în temeiul art. art. 22, 53¹, 276, 287, 297, 332, 345 CPP, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se respinge plîngerea înaintată de apărătorii inculpatului Grincu Felix Ion, avocați în bază de mandat Emanoil Ploșnița și Ion Cerga privind anularea ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 și cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintate în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.5 și art.335 alin.1 Cod Penal ca neîntemeiate.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciумac

Copia corespunde originalului

Judecător: Vitalii Ciумac

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I-AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: Ploșnița
2. Prenume: Emanoil
3. Funcția: avocat
4. Adresa: bd. Moscova, 6, mun. Chișinău, MD-2068
5. Tel./fax 0 22 99 49 27; 022 99 49 26
6. Numele și prenumele reprezentantului* -
7. Ocupația reprezentantului –
8. Adresa reprezentantului-
9. Tel-
- 10.10 Fax-

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul sesizării se rezumă la controlul constituționalității practicii de aplicare a prevederilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu prevederile art. 287 (4) CPP, prin prisma prevederilor Constituției RM, art. 114, art. 120 și art. 124 (1).

Potrivit prevederilor art. 287 (2) CPP reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

Astfel, dispozițiile art. 287 (2) CPP, stabilesc în mod expres și imperativ că reluarea urmăririi penale, poate avea loc doar în două cazuri:

1. demersul procurorului privind reluarea urmăririi penale, a fost admis de către judecătorul de instrucție și,
2. plîngerea depusă împotriva ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire, a fost admisă, plîngere de altfel, care se examinează doar de către judecătorul de instrucție (art. 313 (2) pct. 2) CPP).

Procurorul General interimar Eduard Harunjen, a emis Ordonanța din 02.11.2016, de anulare a Ordonanței din 13.03.2013, privind încetarea urmăririi penale și reluarea urmăririi penale, fără a înainta judecătorului de instrucție, demersul privind reluarea urmăririi penale și în lipsa unei încheieri a judecătorului de instrucție, privind admiterea plîngerii împotriva Ordonanței din 13.03.2013, referitor la încetarea urmăririi penale.

La data de 09.01.2017, Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, a respins plîngerile împotriva Ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, instanța de judecată concluzionează că dreptul judecătorului de instrucție, privind dispunerea reluării urmăririi penale, specificat la art. 287 (2) CPP, nu este unul absolut, fiind afectat și de excepții, materializate în prevederile art. 287 (4) CPP.

Reține instanța judecătorească, că în temeiul art. 287 (4) CPP, organul de urmărire penală, poate relua urmărirea penală, dacă apar fapte noi sau recent descoperite

ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi penale, a afectat hotărîrea pronunțată.

Considerăm că această practică de aplicare a dispozițiilor art. 287 (2) CPP în coroborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, privind reluarea urmăririi penale, încalcă drepturile fundamentale ale omului și contravine Constituției RM, art. 114, 120 și 124 (1).

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rolul Curții de Apel Chișinău, se află cererea de recurs, declarat de avocații Emanoil Ploșnița și Ion Cerga împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09.01.2017 privind respingerea ca fiind neîntemeiată a plîngerii împotriva Ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, referitor la anularea Ordonanței din 13.03.2013 și efectiv reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix, în cauza penală privind învinuirea lui în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 (1), 310 (1) și 335 (1) Cod Penal.

Urmărirea penală în privința lui Grincu Felix, referitor la acuzațiile ce i se aduc, a fost pornită în anul 2009.

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Octavian Pavlovschi din 13.03.2013, **s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix, pe toate capetele de acuzare, deoarece nu s-a constatat existența elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate.**

La data de 02.11.2016, procurorul General interimar, a anulat Ordonanța de încetare a urmăririi penale din 13.03.2013 și a dispus reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix.

Ordonanța Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02.11.2016, a fost contestată în ordinea prevăzută de art. 313 CPP.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09.01.2017, plîngerea împotriva Ordonanței din 02.11.2016, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea judecătorească din 09.01.2017, a fost contestată cu recurs la

Curtea de Apel Chişinău.

Constatăm că la emiterea Ordonanței din 02.11.2016, Procurorul General interimar Eduard Harunjen și-a depășit atribuțiile prevăzute de legislația procesual penală.

Mai mult, reluarea urmăririi penale în cazul încetării urmăririi penale, clasării cauzei sau scoaterii persoanei de sub urmărire penală, prin prisma art. 278 (2) CPP, poate fi dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție.

***IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE
CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR
AFIRMAȚII***

Considerăm că practica de aplicare a dispozițiilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chişinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, contravine exigențelor art. 114, art. 120 și 124 (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 4§1 și §2 din Protocolul nr. 7 al CEDO.

Potrivit prevederilor art. 114 din Constituția RM, justiția se desfășoară în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Astfel, desfășurarea justiției reprezintă forma principală de realizare a puterii judecătorești și se exercită prin respectarea strictă a normelor de procedură reglementate de lege.

Doar judecătorii sunt în drept să desfășoare justiția, fiind investiți prin Constituție cu această atribuție, pe care ei o exercită în baza legii.

Efectiv, potrivit prevederilor art. 287 (2) CPP, doar judecătorul de instrucție, este în drept de a soluționa demersul procurorului privind reluarea urmăririi penale sau plîngerea împotriva Ordonanței de încetare a urmărire penală, clasare a cauzei penale sau scoterea persoanei de sub urmărire penală.

Exclusiv instanța judecătorească, exercită înfăptuirea justiției prin judecarea demersului procurorului sau plîngerii privind reluarea urmăririi penale.

Or, instanța judecătorească nu poate fi substituită de Procurorul General, atît timp cît orice amestec în procesul de înfăptuire a justiției, este interzis.

Situațiile cînd urmărirea penală urma a fi reluată necondiționat, la discreția procurorului, se conțineau în art. 287 (1) CPP, care, prin Hotărîrea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale) (Sesizarea nr. 15g/2015) din 14 mai 2015, a fost declarat neconstituțional.

Prevederile art. 287 (1) CPP, au fost abrogate prin Legea nr. 197 din 28.07.2016, în vigoare din data de 09.09.2016.

Prin aceeași Lege, prevederile art. 287 (2) CPP, au fost modificate și cuvintele “poate fi dispusă și de judecătorul de instrucție” s-au substituit cu cuvintele “se dispune de judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau”.

Legiuitorul, la acest capitol a operat modificări în scopul excluderii reluării arbitrare și abuzive a urmăririi penale, aceasta fiind dispusă exclusiv de judecătorul de instrucție.

Atît prin Nota informativă cît și prin proiectul de lege privind modificarea art. 287 (2) CPP, legiuitorul a avut ca obiectiv excluderea totală a procurorului din instituțiile statului care pot decide reluarea urmăririi penale în cazurile încetării urmăririi penale, scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau clasare a cauzei penale.

Legiuitorul, prin modificarea art. 287 (2) CPP, la data de 09.09.2016, a ținut să aplice în practică principiul potrivit căruia riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de stat, iar corectarea acestuia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite

69
reluarea urmăririi penale doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Mai mult ca atât, modificând prevederile art. 287 (2) CPP, legiuitorul a instituit un nou principiu fundamental a procesului penal: ordonanța de încetare a urmăririi penale, în temeiul faptelor noi, recent descoperite sau în cazul existenței unui viciu fundamental, poate fi anulată cu reluarea urmăririi penale, inclusiv la demersul procurorului, numai de către judecătorul de instrucție.

Competența judecătorului de instrucție trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției sau viciile depistate, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a cauzei.

Astfel, soluția vis-à-vis de reluarea urmăririi penale, urma a fi dată de judecătorul de instrucție și nu de procuror, care avea doar atribuția de a înainta un demers și a motiva solicitarea privind reluarea urmăririi penale.

Practica de aplicare a prevederilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, contravine și prevederilor art. 120 din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit prevederilor art. 120 din Constituția Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

Ordonanța din data de 13.03.2013, privind încetarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix, pe toate capetele de acuzare, a fost contestată de pretinsa parte vătămată Decencu Mihail, judecătorului de instrucție în ordinea art. 313 CPP și prin Încheierea Judecătoriei Rîșcani din 06.08.2013, plîngerea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.02.2014, recursul în anulare a lui Decencu Mihail, împotriva Ordonanței din 13.03.2013

și încheierii Judecătorei Rîșcani din 06.08.2013, a fost declarat inadmisibil.

Ordonanța din 13.03.2013 a fost contestată și de o altă parte a procesului penal, procurorului ierarhic superior și judecătorului de instrucție în ordinea art. 289, 299 și 313 CPP.

Prin încheierea Judecătorei Centru din 17.06.2013, plîngerea a fost respinsă că fiind neîntemeiată.

Toate actele de dispoziție expuse supra și în acest sens ne referim la Încheierea Judecătorei Rîșcani din 06.08.2013, Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.02.2014 și Încheierea Judecătorei Centru din 17.06.2013, sunt irevocabile.

Aceste hotărîri, prin prisma art. 120 din Constituția Republicii Moldova, erau și rămîn a fi obligatorii pentru Procurorul general interimar Eduard Harunjen, căruia îi revenea obligația de a respecta hotărîrile irevocabile ale instanțelor judecătorești.

Or, potrivit prevederilor art. 124 (1) din Constituție, procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele judecătorești în condițiile legii.

Conținutul acestei norme constituționale stabilește expres și imperativ că nimeni, inclusiv și Procurorul General, nu poate pune la îndoială legalitatea deciziilor judecătorești irevocabile.

De altfel, Curtea Constituțională în Hotărîrea nr. 28 din 14.12.2010, a statuat că inadmisibilitatea punerii la îndoială a legalității deciziilor judecătorești, este expres prevăzută de art. 120 din Constituție (pct. 7.3. al Hotărîrii).

De asemenea, Curtea Constituțională, a menționat că nici un alt organ al puterii de stat, nu este în drept să verifice legalitatea hotărîrilor judecătorești și să pună la îndoială forța juridică a actului judecătoresc cu excepția unei instanțe judecătorești competente conform legii, în cazurile și modul stabilit de lege (pct. 7 al Hotărîrii).

Emiterea de către Procurorul General interimar Harunjen E., a

H

Ordonanței din 02.11.2016, este un act de punere la îndoială a forței juridice a hotărârilor judecătorești din data de 06.08.2013, 17.06.2013 și 05.02.2014, fapt ce contravine prevederilor Constituției RM, art. 114, 120 și 124 (1).

Interpretarea abuzivă a prevederilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, a avut ca efect încălcarea dreptului fundamental al inculpatului Grincu Felix, de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori – art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO și încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

Art. 4§1 al Protocolului nr. 7 CEDO, statuează că nimeni nu poate urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

Paragraful 2, stipulează că redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale, poate avea loc, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea.

Principiul securității raporturilor juridice, în opinia Curții Constituționale, expusă în Hotărârea nr. 28 din 14.12.2010, impune că soluția judecătorului dată în mod irevocabil, cu privire la un litigiu, să nu fie repusă în discuție (pct. 7.4. al Hotărârii).

În contextul prevederilor CEDO și Hotărârii Curții Constituționale menționate supra, doar instanța de judecată era în drept de a soluționa chestiunea referitor la existența faptelor noi sau recent descoperite sau a unui viciu fundamental, de natură să afecteze hotărârea și efectiv să repună în discuție hotărârile judecătorești irevocabile din data de 17.06.2013, 06.08.2013 și 05.02.2014.

Repunerea în discuție de către Procurorul General interimar Harunjen

F2

Eduard a hotărîrilor judecătorești irevocabile din data de 17.06.2013, 06.08.2013 și 05.02.2014 și efectiv punerea la îndoială a forței juridice a acestor acte judecătorești manifestate prin emiterea Ordonanței din 02.11.2016, contravin prevederilor art. 114, 120 și 124 (1) din Constituția RM.

În concluzie, practica aplicării prevederilor art. 287 (2) CPP, în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, la anularea ordonanței din 13.03.2013 de încetare a urmăririi penale și reluarea a urmăririi penale și respectiv la judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016, au încălcat dreptul inculpatului Grincu Felix de a fi înfăptuită în privința lui, justiția, numai de instanțele judecătorești, caracterul obligatoriu al hotărîrilor judecătorești irevocabile, principiul legalității, dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori, garantate de Constituția Republicii Moldova, art. art. 114, 120 și 124 (1), art. 7 din CPP și art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Curtea Constituțională, în pct. 3 al Hotărîrii nr. 7 din 13.02.2001 “Pentru controlul constituționalității prevederilor art. 82 și art. 223 CPP”, statuează că: “avînd în vedere dispozițiile art. 31 (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională Curtea Constituțională, exercită nu numai controlul constituționalității actelor normative contestate, dar examinează și sensul atribuit acestora în practica aplicării lor de către organele de drept.”

Edictarea și aplicarea corectă, uniformă și în spiritul principiilor constituționale a legii reprezintă pilonul statului de drept, iar în consecință, excepția de neconstituționalitate constituie o garanție a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri.

Respectiv, solicităm:

- Exercitarea controlului constituționalității practicii aplicării prevederilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul

23

atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani la anularea Ordonanței din 13.03.2013, de încetare a urmăririi penale și respectiv reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix și judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016.

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Pînă în prezenta, Curtea Constituțională, nu a emis o hotărîre avînd ca obiect excepția de neconstituționalitate a practicii de aplicare a dispozițiilor art. 287 (2) CPP în coraborare cu art. 287 (4) CPP, în sensul atribuit acestora de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen și Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani la anularea Ordonanței din 13.03.2013, de încetare a urmăririi penale și respectiv reluarea urmăririi penale în privința lui Grincu Felix și judecarea plîngerilor împotriva ordonanței Procurorului General interimar Harunjen Eduard din 02.11.2016.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- Copia de pe Ordonanța din 02.11.2016;
- Copia de pe Încheierea Judecătoriei Rîșcani din 06.08.2013;
- Copia de pe Decizia Curții Supreme de Justiție din 05.02.2014;
- Copia de pe încheierea Judecătoriei Centru din 17.06.2013;
- Copia de pe plîngerea împotriva Ordonanței din 02.11.2016;
- Copia de pe încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09.01.2017;
- Copia de pe cererea de recurs împotriva Încheierii din 09.01.2017;

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Data: 25.01.2017

Locul: mun. Chișinău

Semnătura autorului sesizării

Î N C H E I E R E

În numele Legii

27 ianuarie 2017

m. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată Iurie Iordan

Judecătorii Maria Negru și Gheorghe Iovu

Cu participarea:

Procurorului Nicolae Zanevici

Apărătorului Emanoil Ploșnița

judecând în ședința publică demersul avocatului Emanoil Ploșnița în interesele lui Grincu Felix Ion a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coroborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

CONSTATĂ:

1. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 ianuarie 2017, au fost respinse ca neîntemeiate plîngerea înaintată de apărătorii inculpatului Grincu Felix Ion, avocați în bază de mandat Emanoil Ploșnița și Ion Cerga privind anularea ordonanței Procurorului General interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 și cererile avocaților Emanoil Ploșnița și Ion Cerga în interesele inculpatului Grincu Felix Ion privind declararea nulă a ordonanței procurorului general interimar Eduard Harunjen din 02 noiembrie 2016 înaintate în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Grincu Felix Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 335 alin. (1) Cod Penal.
2. Nefiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, avocatul Emanoil Ploșnița în interesele lui Grincu Felix Ion a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărîri prin care a admite integral plîngerile înaintate în ordinea prevăzută de art. 313 CPP al RM.
3. În ședința de judecată avocatul Emanoil Ploșnița în interesele lui Grincu Felix Ion a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coroborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

4. Examinând materialele cauzei, în special a demersului în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul Penal consideră necesar de a admite demersul despre ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coroborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, din următoarele considerente.

4.1. Astfel, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

Succesiv, conform dispozițiilor art. 364 Cod de procedură penală, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

Totodată, Colegiul Penal indică că conform art. 7 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

Pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016 prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

4.2. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra

temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

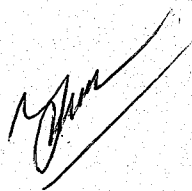
Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

5. În acest context, în conformitate cu art. 7 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE:

Admite cererea avocatului Ploșnița Emanoi în interesele lui Grincu Felix privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) CPP al RM în coroborare cu art. 287 alin. (4) CPP al RM, în sensul corespunderii art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, cu expedierea demersului în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova.

Președintele ședinței

Iurie Iordan

Judecătorii

Gheorghe Iovu

Maria Negru